

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 1. november 2023 blev i sag nr. 98486:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevnetab. I klageskema af 18/7 2022 til nævnet har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"Klager dækkes for midlertidigt tab af erhvervsevne for perioden 25. maj 2020 - 1. maj 2021.

Selskabet vurderer, at klagers tilstand var tilstrækkelig stabil til, at selskabet i foråret 2021 kunne overgå til en vurdering af klagers generelle erhvervsevne.

I ovenstående forbindelse er det selskabets vurdering, at klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen indenfor alle erhverv. Herimod har klager gjort gældende, at selskabet ikke kan vurdere klager indenfor alle erhverv. Hverken efter praksis eller de gældende forsikringsbetingelser (se bilag C, afsnittet 'Forsikringsbetingelserne' for klagers redegørelse heraf).

Selskabet lægger afgørende vægt på, at det er klagers personlighed der er årsagen til erhvervsevnenedsættelsen. Herimod har klager gjort gældende, at det jf. sagens objektive vurderinger ikke blot er klagers personlighed der er årsag til erhvervsevnenedsættelsen, men en række andre forhold, primært af fysisk karakter (se bilag C, afsnittet 'Generel helbredstilstand' for klagers redegørelse heraf).

Selskabet lægger også vægt på, at det forhold at klager er tilkendt Seniorpension, er uden betydning for selskabets vurdering. Herimod har klager gjort gældende, at det forhold at klager er tilkendt Seniorpension tillægges betydning efter såvel Ankenævnet for Forsikrings om Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings praksis. (se bilag C, afsnittet 'Seniorpension' for klagers redegørelse heraf).

Selskabets klageansvarlige har senest fastholdt selskabets afgørelser, uden at forholde sig særligt til klagers anbringender (bilag C). Selskabet påstår i den meget kortfattede fastholdelse, at der ikke fremgår noget nyt af indsigelsen (bilag C). Det skal klager bestride. Klager påviser ganske klart med indsigelsen (bilag C), at selskabets baggrund for afvise klager blandt andet baserer sig på fejlfortolkning af sagens objektive akter. Endvidere, at når selskabet klageansvarlige anerkender at der i forsikringsaftalen fremgår et økonomisk kriterium, et kriterium som klager har påvist ikke er inddraget som en del af selskabets vurdering, da må selskabet som minimum forholde sig hertil i dets afgørelse. Det gør selskabet ikke.

Klager gør overordnet set gældende, at han har løftet bevisbyrden for, at han er berettiget til fortsatte udbetalinger under forsikringen ved tab af erhvervsevne.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Selskabet skal anerkende at klagers erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad.

Herefter skal selskabet tilpligtes at genoptage udbetalingen af ydelserne for tab af erhvervsevne til klager.

Forfaldne ydelser skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Selskabet skal også tilpligtes til klager at erstatte, klagers udgifter til repræsentation jf. faktura (bilag XX)."

Selskabet har i brev af 27/9 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Danica Pensions påstand

Frifindelse

Uenigheden mellem parterne

Danica Pension har den 12. april 2021 truffet afgørelse om, at [klagerens] generelle erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen eller derunder.

Twisten i sagen angår, om [klageren] helbredsmæssigt opfylder betingelserne for udbetaling ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse, herunder om den generelle erhvervsevne (dvs. i ethvert erhverv) er nedsat med mindst halvdelen.

...

1. Forsikringsaftalen

[Klageren] blev gennem ansættelse hos [klagerens arbejdsgiver] den 1. juni 1999 omfattet af en firmapension med forsikringsdækning hos Danica Pension.

[Klagerens] firmapensionsordning med forsikringsdækning hos Danica Pension omfatter bl.a. dækning ved tab af erhvervsevne, herunder ret til løbende ydelser samt præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen som følge af sygdom eller ulykke er nedsat med mindst halvdelen. [Klageren] har også en sundhedsforsikring hos Danica Pension med ret til præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen som følge af sygdom eller ulykke er nedsat med mindst halvdelen.

Den, på tidspunktet for [klagerens] anmeldelse af tab af erhvervsevne, gældende dækningsoversigt med forsikringsbetingelser af 9. juni 2010, med efterfølgende løbende tilpasninger af hhv. november 2013, november 2015 og november 2017, fremlægges samlet som bilag 1.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne under afsnittet 'Dækning ved tab af erhvervsevne', jf. bilag 1, s. 13-17:

...

2. Sagsfremstilling

[Klageren] fik på foranledning af Danica Pension den 12. september 2018 foretaget en vurdering af sin psykiske helbredstilstand hos en speciallæge i psykiatri. Resultatet af vurderingen fremlægges som bilag 2. Det fremgår heraf, jf. bilag 2:

'[60'erne] mand [klageren] henvist med belastningssymptomer af depressiv karakter efter langvarig belastning i forbindelse med [familiemedlems] sygdomstilfælde og død, hvor [klageren] har forstået plejen i hjemmet igennem ... år. [Klageren] er via egen læge sat i behandling med Mirtazapin på mistanke om depression og på grund af indsovningsvanskeligheder. Fremstår nu med lette depressive symptomer, accentuerede neurotiske karaktertræk og emotionelle belastningssymptomer sekundært til dette.

Det vurderes relevant at fortsætte den initierede antidepressive behandling samt at give et kort supplerende samtaleforløb for at støtte til en mere hensigtsmæssig følelsesforvaltning for at fremme funktionsniveauet i forhold til såvel arbejde som privatliv og forebygge sygemelding.'

Den 25. november 2019 sygemeldte [klageren] sig fra sit arbejde som [stilling] i [klagerens arbejdsgiver]. Kommune akter for perioden 25. november 2019 til 11. maj 2020 fremlægges samlet som bilag 3.

Det fremgår af oplysningsskema udfyldt i forbindelse med [klagerens] sygemelding, at følgende forhold blev angivet som årsag til sygemeldingen, jf. bilag 3, s. 1:

'Stress, eksem, dårlig hofte'

Det fremgår også af oplysningsskemaet, at [klageren] på tidspunktet for sygemeldingen var blevet opsagt fra sin stilling hos [klagerens arbejdsgiver], jf. bilag 3, s. 2. [Klageren] var opsagt med virkning fra den 31. marts 2020, jf. bilag 3, s. 3.

Det fremgår af notat fra opfølgningssamtale med kommunen i relation til sygedagpenge afholdt den 28. januar 2020, bilag 3, s. 3:

'Vurdering af uarbejdsdygtighed:

[Klageren] fortæller, at han skal til læge d. 05.02.2020 for at få udfyldt LÆ285. Han fortæller, at han har arbejdes relateret stress symptomer, mange smerter i begge hofter og gener fra eksemen. Han har problemer med at gå, mange sår på kroppen fra eksemen og stadig ikke helt på toppen efter lang tids stress. Han har i 2018 og 2019 været til samtaler ved psykiater og psykolog, da egen læge mener der er tale om stress. Han afventer for nuværende en forundersøgelse d. 12.02.2020 ved Ortopædkirurgisk Ambulatorium i ... ifm. med en hofteoperation.

På baggrund af de foreliggende oplysninger vurderes [klagerens] funktionsniveau, grundet hans gener fra smerterne i hoften, at være nedsat i en sådan grad, at han siden 25.11.2019 har været fuldt uarbejdsdygtig i arbejdet som [stilling] og inden for lignende jobs, og dermed fortsat berettiget til sygedagpenge, jf. sygedagpengelovens § 7.

(...)

Der er en forventning om, at han på sigt kan vende fuldt tilbage til erhvervsmæssig beskæftigelse igen. Der er ikke behov for, at sagen forelægges rehabiliteringsteam med henblik på stillingtagen til ressource forløb, fleksjob eller førtidspension.'

Den 2. februar 2020 indgav [klageren] anmeldelse om tab af erhvervsevne til Danica Pension, hvilken fremlægges som bilag 4. [Klageren] angav her som begrundelse for sin nedsatte erhvervsevne, jf. bilag 4, s. 2:

'Nedslidte hofter

(...)

Slidgigt i svær grad'

[Klageren] angav desuden som andre sygdomme med indflydelse på hans tilstand, at han led af 'Kronisk atopisk eksem fra 2014', 'Grøn stær fra 2019', og 'Depression/angst fra 2018', jf. bilag 4, s. 2. Det fremgår af anmeldelsen, bilag 4, s. 1, at [klageren] indtil sin sygemelding havde arbejdet på fuld tid, svarende til 37 timer ugentligt.

Den 5. februar 2020 udarbejdede [klagerens] egen læge en attest til sygedagpengeopfølgning, der fremlægges i sin helhed som bilag 5. Det fremgår af lægeattesten, jf. bilag 5, s. 1, at årsagen til [klagerens] sygefravær var 'Hofte artrose' og 'depression'. Videre fremgår af lægeattesten, jf. bilag 5, s. 3:

'Tydelig svære gener af hofteartrose og er henvist til vurdering på ortopædkirurgisk ambulatorium ... mhp. evt. operation, har ambulant tid 12/2-20.

Depression fremtræder velbehandlet, der er dog en bekymring for om han kan klare et nyt arbejde.'

Den 12. februar 2020 blev [klageren] tilset på Ortopædkirurgisk Ambulatorium. Journalnotater fra undersøgelsen den 12. februar 2020 fremlægges som bilag 6. Det fremgår af journalnoterne, jf. bilag 6, s. 2:

'Aktuelt

Patienten er henvist grundet højresidige hoftesmerter. Smerterne har stået på gennem de sidste 5 år, men er intensiveret over det sidste års tid. Smerterne er lokaliseret i lysken og om i balden. Der er klassisk C-tegn.

Patienten angiver sig hæmmet af smerterne både i bevægelse, men også i siddende stilling. Han har ikke så mange natlige smerter. Han har svært ved at få sko og strømper på.

Patienten er kendt med atopisk eksem. Han er i behandling med Methotrexat samt salvebehandling.'

Den 16. marts 2020 blev [klageren] af Danica Pension henvist til et forløb hos [konsulentvirksomheden], med henblik på bl.a. at få klarlagt hans aktuelle erhvervsevne.

Den 19. marts 2020 orienterede Danica Pension [klageren] om den i forsikringsbetingelserne fastsatte karenperiode på 6 måneder. Danica Pensions brev af 19. marts 2020 fremlægges som bilag 7.

Den 27. maj 2020 blev [klageren] opereret i hoften, hvor han fik indsat en protese. Operationen forløb som planlagt. Journalnotater fra Privathospitalet ... fremlægges samlet som bilag 8.

Den 20. august 2020 traf Danica Pension afgørelse om midlertidig udbetaling ved tab af erhvervssevne og præmiefritagelse fra karenperiodens udløb den 25. maj 2020, og foreløbigt til den 1. november 2020. Danica Pensions brev af 20. august 2020 fremlægges som bilag 9. Det fremgår heraf, jf. bilag 9, s. 1:

'Vi har vurderet din midlertidige erhvervssevne ud fra dit erhverv som [stilling]. Hvis du fortsætter med at være sygemeldt, og der efter vores vurdering ikke skønnes at være udsigt til en væsentlig ændring i din erhvervssevne, vil vi vurdere din generelle erhvervssevne. Det vil sige, at vi vurderer din erhvervssevne i ethvert erhverv og ikke kun i forhold til dit erhverv som [stilling].

Vores vurdering kan derfor ændre sig, selvom der ikke er sket nogen forandring i din helbredstilstand. Hvornår denne ændring sker, vil bero på en individuel vurdering.'

Den 6. oktober 2020 udarbejdede [konsulentvirksomheden] en 8-ugers status over [klagerens] forløb, jf. bilag D. Det fremgår bl.a. heraf, jf. bilag D:

'[Klageren] er henvist grundet depression og hofteproblematik.

(...)

Aktuelle tiltag fra [konsulentvirksomheden] / andre eksterne – forløbsprogression

[Klageren] har sporadiske samtaler med undertegnede psykolog på nuværende tidspunkt, og han har pauseret samtalerne med jobcoach grundet fokus på seniorpension.

[Klageren] har profiteret af samtalerne med psykolog, hvilket ses ved et lavere stress- og angstniveau. [Klageren] har dage, hvor han er nedtrykt, men beretter ikke længere om problemer med angst-episoder relateret til stress. Dog har han vedholdende bekymringer om sit helbred.

(...)

Faglig vurdering af aktuel funktionsevne

[Klageren] er stadig hæmmet af tidligere belastning i form af sænket energiniveau, stemningsleje og kognitive funktionsevner (tinnitus, hukommelse og koncentration). Der ses dog primært barrierer for tilbagevenden til beskæftigelse ved hans fysiske helbred, hvor særligt [klagerens] eksemplematik volder ubehag. Det vurderes, at [klageren] fortsat har depressive symptomer, ligesom han er lettere stressbar og har øget tendens til bekymring som følge af hans fysiske helbred. [Klageren] er medicineret for depression og bekymringer med en kombination af Sertralin og Mirzita-pin. For at [klageren] vil kunne opnå tilbagevending til beskæftigelse, kræves der yderligere progression på disse områder. Aktuelle samtalefrekvens muliggør dog ikke dette, hvilket begrundes med motivation for seniorpension.

Motivation og samarbejdstilgang

[Klageren] er opsat på at opnå seniorpension, og han er således ikke motiveret for at opnå tilknytning til arbejde igen. Såfremt seniorpensionen afvises, vil han intensivere forløbet ved [konsulentvirksomheden] mhp. at opnå bedring og komme tilbage i beskæftigelse.

[Klageren] er meget samarbejdsvillig i samtalerne, men har som nævnt i højere grad fokus rettet mod seniorpension end bedring af psykiske helbred.

(...)

Erhvervsprognose

Erhvervsprognose afhænger af, om [klageren] får tilkendt seniorpension. [Klageren] beretter, at hans sagsbehandler vurderer dette muligt.

Hvis ikke [klageren] tilkendes seniorpension, vurderes det, at han vil skulle have en optrappende virksomhedspraktik med start på lavt timetal. Det forventes ikke i så fald, at [klageren] opnår raskmelding inden for forløbsperioden.'

Den 7. december 2020 udarbejdede [klagerens] egen læge en Generel Helbredsattest til brug for kommunens vurdering af anmodningen om seniorpension, hvilken fremlægges i sin helhed som bilag 10. Det fremgår heraf bl.a., jf. bilag 10, s. 5:

'1. Diagnose/diagnoser?

Forhøjet blodtryk: velbehandlet

Atopisk dermatit ('astma eksem'): er i avanceret behandling via hudafdelingen i ... med immun-dæmpende behandling i form af Methotrexat, foruden Dermovat creme, får aktuelt hjælp daglig af hjemmesygeplejen til smørring.

Slidgigt i hofter: maj 2020 fået kunstig hofte på h side, god effekt. Har også gener v hofte, men ikke så udtalt at operation endnu er aktuelt.

Tinnitus: vi har ikke notat fra ørelægen. Tinnituis har man ikke nogen specifik behandling af.

Depression og neurotiske personlighedstræk: psykiater ... noterer april 2019 neurotisk karaktertræk og psykolog ... noterer i november 2020 noterer usikkerhed, tendens til at undgå konfrontationer og konflikter og tillægger en del heraf han personlighed.

Undertegnede har i de konsultationer 3 konsultationer jeg har haft med ham i 2020 noteret den samme iboende ængstelighed og konfliktskyhed, hvor han meget hurtigt trækker sig for enhver lille optræk til uenighed, længe før det egentlig bliver en uenighed. Han selv er meget fokuseret på funktionen i [stilling], som han er nærmest fobiske angst for nu.

Er i fast behandling med Sertralin 100 mg og Mirtazapin 30 mg.

2. Vurderes det, at [klagerens] arbejdsevne er varigt og væsentlig nedsat? Svar ja: hans atopiske dermatit er trods avanceret behandling ikke i ro, og vil give bl.a. natlig uro. Tinnitus er kronisk og betyder påvirket koncentration, og vil påvirke hans evne til at fungerer i [stilling]. Karakterne af hans personligheds træk er af ængstelig/dependent karakter, som har tendens til at disponere til stress og udbrud af angst og depression ved belastning, hvilket skete i hans tidligere arbejde i [stilling] i [klagerens arbejdsgiver]. Angst og depression kan behandles, men de grundlæggende personlighedstræk er umulige at ændre betydende som [60'erne].

3. Skønnes der sammenhæng med de objektive helbreds-mæssige forhold, og [klagerens] egen opfattelse af, at han ikke er i stand til at arbejde indenfor [hidtidige stilling]? Svar ja, forventer ikke han er i stand til at vende tilbage til tidligere jobfunktion.'

Den 12. april 2021 traf Danica Pension afgørelse om, at [klagerens] generelle erhvervsevne efter den 1. maj 2021 ikke af helbreds-mæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder. Danica Pensions brev af 12. april 2021 fremlægges som bilag 11. Det fremgår heraf, jf. bilag 11, s. 1:

'På baggrund af de informationer, som vi har nu, har vores lægekonsulent i psykiatri vurderet, at der ikke er tale om en psykisk sygdom, men at du som person undgår konflikter, hvorfor dit tidligere arbejde i [stilling] med kundekontakt ikke er en optimal jobfunktion for dig.

Lægekonsulenten lægger blandt andet vægt på, at du trods din personlighed med konfliktskyhed under passende hensyntagende forhold burde kunne arbejde på mere end halv tid.

Vores lægekonsulent indenfor medicin vurderer, at din hudlidelse – atopisk dermatitis, behandlet med Methoxate, ikke ændrer på vurderingen af din generelle erhvervsevne. Endvidere er din hofteoperation foretaget i starten af din sygeperiode, er forløbet godt.'

Den 17. april 2021 udarbejdede [konsulentvirksomheden] en afslutningsrapport, som afslutning på [klagerens] forløb, hvilken fremlægges som bilag 12. Det fremgår bl.a. heraf, jf. bilag 12, s. 2:

'Anbefalinger, såvel behandlings- som beskæftigelsesmæssige

[Klageren] meddeler, at han får optimal hjælp til sine fysiske problemstillinger, hvilket han har fået sparring på af flere Det kan ikke vurderes af undertegnede, hvorvidt behandlingen er optimal; ej heller prognosen herfor.

Anbefalingerne i forhold til beskæftigelse, vil afhænge af [klagerens] fysiske helbred, da hans psykiske belastninger er set relateret til frykten for at skulle vende tilbage til beskæftigelse. Disse belastninger, og anbefalingerne afledt af disse, er ikke længere aktuelle efter bevilling af seniorpension.

Erhvervsprognose, herunder sammenfatning ift. status på overordnet målsætning

Som tidligere angivet har [klageren] opnået forbedring på sit psykiske symptom billede, særligt hvad angår frygt for tilbagevenden til beskæftigelse og social isolation, men [klageren] kommer ikke tilbage i beskæftigelse grundet seniorpension, som er bevilliget med baggrund i fysiske helbredsproblemer.'

Den 24. august 2021 klagede [klageren] over Danica Pensions afgørelse af 12. april 2021. [Klagerens] mail af 24. august 2021 fremlægges som bilag 13. Det fremgår heraf, bilag 13, s. 2, at [klageren] blev bevilliget seniorpension fra marts 2021.

Den 7. september 2021 svarede Danica Pension på [klagerens] klage af 24. august 2021. Danica Pensions brev af 7. september 2021 fremlægges i sin helhed som bilag 14.

Den 13. oktober 2021 klagede [klageren] igen over Danica Pensions afgørelse. [Klagerens] klage af 13. oktober 2021 fremlægges som bilag 15.

Den 18. oktober 2021 svarede Danica Pension på [klagerens] klage af 13. oktober 2021, jf. bilag B. Det fremgår bl.a. heraf, jf. bilag B, s. 1:

'Efter en gennemgang af oplysningerne i sagen, må jeg oplyse dig, at vi fastholder vores afgørelse. Som nævnt i vores brev fra den 7. september 2021, så er tilkendelse af seniorpension, førtidspension eller fleksjob ikke afgørende for eller har indflydelse på vores vurdering af den generelle erhvervsevne i forhold til forsikringsbetingelserne.

(...)

Vores afgørelse betyder ikke, at vi mener, at du er rask eller kan påtage dig et hvilket som helst fuldtidsjob. Vi er klar over, at du har forskellige helbreds mæssige udfordringer, men det er vores vurdering, at de nævnte gener ikke udelukker beskæftigelse på mere end halv tid.'

Den 9. maj 2022 klagede [klageren] igen over Danica Pensions afgørelse, jf. bilag C.

Den 24. maj 2022 svarede Danica Pension på [klagerens] klage af 9. maj 2022, jf. bilag F. Det fremgår heraf, jf. bilag F, s. 2:

'Det fastholdes, at jeres klient ikke er berettiget til ydelser ved erhvervsevnetab.

For så vidt angår praksis på området og forsikringsbetingelser, som I mener ikke er overholdt ved vores vurdering af [klagerens] generelle erhvervsevne, vil vi bemærke følgende:

Vi er angiveligt ikke enige om, hvad der forstås ved 'generel erhvervsevne', og om hvordan begrebet skal håndteres i forhold til forsikringsbetingelserne.

Vi vurderer den generelle erhvervsevne, når erhvervsevnen er længerevarende nedsat. I denne forbindelse vurderer vi først, om den helbredsmæssige betingelse for udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse) er opfyldt. Vurderingen foretages primært ud fra helbredsoplysningerne, og når vi siger 'alle erhverv', er det de helbredsmæssige muligheder inden for de jobs, der afgrænses af forsikredes alder, uddannelse, erhvervserfaring osv. – og herunder også de jobs, som man med rimelighed kan forlange, at forsikrede lader sig omskole til. Den økonomiske betingelse – den anden hovedbetingelse – vil være opfyldt, hvis det vurderes, at forsikrede med de vurderede helbredsmæssige muligheder ikke skønnes at kunne tjene over halvdelen af det, som raske personer med lignende alder, uddannelse, erhvervserfaring osv. normalt tjener i et 37 timers fuldtidsjob.

Dette fremgår af dækningsoversigten og de forsikringsbetingelser, der er gældende for [klageren], og som han også har fået tilsendt på ny 19. april 2022.

Det fremgår ligeledes af forsikringsbetingelserne, at tilkendelse af seniorpension, førtidspension, fleksjob eller lignende ikke i sig selv berettiger til ydelser ved tab af erhvervsevne. Dette skyldes, at kommunens vurdering af arbejdsevnen bliver foretaget på baggrund af andre regler – f.eks. vurderes retten til seniorpension i forhold til borgenes evne til at udføre det specifikke arbejde, han udførte, inden han blev syg. Derfor har kommunens vurdering af arbejdsevnen ikke betydning for vores vurdering.

Vores vurdering af den generelle erhvervsevne sker som nævnt ud fra beskrivelsen i forsikringsbetingelserne.'

3. Anbringender

Danica Pension gør gældende, at [klageren] ikke har dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder.

Det er [klageren], der har bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne efter den 1. maj 2021 af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder.

Danica Pension har vurderet sagen af flere omgange, herunder på baggrund af det i sagen foreliggende kommunale og lægelige materiale. Sagen har også været forelagt Danica Pensions interne lægekonsulenter med speciale i psykiatri og medicin.

Der er ikke lægefaglig dokumentation for hverken fysiske eller psykiske helbredsgener, som medfører, at [klagerens] generelle erhvervsevne efter den 1. maj 2021 af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder.

Danica Pension anerkender, at [klagerens] har slidgigt i hofterne (hofteartrose), og at han som følge heraf tidligere havde stærke smerter i højre hofte, jf. bl.a. lægeattest til sygedagpengeopfølgning af 5. februar 2020, bilag 5, og journalnotater fra Ortopædkirurgisk Ambulatorium af 12. februar 2020, bilag 6. [Klageren] blev den 27. maj 2020 opereret i højre hofte, hvor han fik indsat en protese, og operationen forløb som planlagt, jf. bilag 8. Det fremgår af Generel helbredsattest af 7. december 2020, at [klageren], efter hofteoperationen den 27. maj 2020, har opnået '... god effekt', jf. bilag 10, s. 5.

Danica Pension anerkender videre, at [klageren] lider af astmaeksem (atopisk dermatit), og at han har deraf følgende gener i dagligdagen. Det fremgår af Generel helbredsattest af 7. december 2020, at [klagerens] astmaeksem ikke er i bero, og at han som følge heraf bl.a. oplever natlig uro, jf. bilag 10, s. 1.

[Klageren] har ikke dokumenteret, at hans gener som følge af slidgigt i hofterne og astmaeksem hver for sig eller tilsammen bevirker, at hans generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen.

[Klageren] er videre diagnosticeret med depression, hvilket han har modtaget behandling for siden 2018, jf. bilag 2. Det fremgår af lægeattest til sygedagpengeopfølgning af 5. februar 2020, at [klagerens] tidligere depressive symptomer '... fremtræder velbehandlet...', jf. bilag 5, s. 3.

Danica Pension er opmærksomme på, at [klageren] herudover har yderligere psykiske udfordringer. På baggrund af det i sagen foreliggende kommunale og lægelige materiale kan det konstateres, at [klageren] har generelle personlighedstræk med tendens til bekymring, ængstelighed og konfliktskyhed, jf. bl.a. bilag 10, s. 5. Danica Pension anerkender, at [klagerens] tidligere arbejde som [stilling], som følge heraf, ikke har været optimalt. Dette betyder dog ikke, at [klageren] af helbredsmæssige årsager ikke kan varetage andet passende arbejde på mindst halv tid.

[Klageren] har endvidere beskrevet gener i relation til stress og angst, jf. bl.a. opfølgningsskema i relation til sygemelding den 25. november 2019, jf. bilag 3, s. 1. Det fremgår af 8-ugers statusrapport fra [konsulentvirksomheden] af 6. oktober 2020, at [klageren] havde profiteret af psykologsamtaler, hvilket gav sig til udtryk ved et lavere stress- og angstniveau, og at han ikke længere oplevede stressrelaterede angstepisoder, jf. bilag D, s. 1-2. Det fremgår af afslutningsrapport fra [konsulentvirksomheden] af 17. april 2021, at [klageren] havde opnået forbedring på sit psykiske symptombillede, jf. bilag 12, s. 2.

[Klageren] har ikke dokumenteret, at hans psykiske gener alene eller sammen med hans fysiske gener bevirker, at hans generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen.

Danica Pension gør gældende, at [klageren] kan varetage et arbejde på mindst halv tid på det brede arbejdsmarked, hvis der tages de rette skånehensyn. Der henvises til beskrivelserne af [klagerens] personlighed og heraf afledte vanskeligheder i sit tidligere job som [stilling] i Generel Helbredsattest af 7. december 2020, jf. bilag 10, s. 5.

Danica Pension bestrider, at det forhold at [klageren] er tilkendt seniorpension i sig selv udgør dokumentation eller skaber en formodning for, at [klagerens] generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder. Danica Pension bestrider ikke, at ... Kommune har vurderet, at [klagerens] arbejdsevne som [stilling] er nedsat til mindre end 15 timer om ugen, da dette er en betingelse for bevilling af seniorpension, jf. lov om Social Pension § 26a, stk. 2. Danica Pensions vurdering af [klagerens] erhvervsevnetab skal derimod ske i henhold til forsikringsbetingelserne, hvilket indebærer, at [klagerens] erhvervsevne skal være nedsat af helbredsmæssige årsager og skal vurderes generelt og ikke kun i relation til hans tidligere erhverv som [stilling].

Det forhold, at [klageren] blev tilkendt seniorpension uden nogen forudgående erhvervsrettede tiltag eller praktikforløb efter sygdomsmeldingen den 25. november 2019, har bevirket, at [klageren] ikke har fået sin arbejdsevne belyst i et kommunalt jobafklaringsforløb. Det fremgår af 8-ugers status udarbejdet under [klagerens] forløb hos [konsulentvirksomheden] den 6. oktober 2020, bilag D, s. 1-2, at [klageren] heller ikke var motiveret i relation til at afklare sin erhvervsevne. Den manglende jobafklaring er i dette tilfælde ikke udtryk for, at [klagerens] generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder."

Klagerens repræsentant har i brev af 13/10 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Ad selskabets 'Sagsfremstilling'

Selskabet fremfører en række velvalgte citater fra flere af bilagene, antageligvis med henblik på at understøtte dets påstand om, at klagers tilstand primært er psykisk funderet, og ikke tilstrækkelig slem til, at han man kan påstå at han skulle være forhindret i at varetage et arbejde på mindst halv tid.

Ovenstående billede skal klager forsøger at nuancere i relation til parternes uenighed i det følgende.

Bilag 3

Selskabets henvisning til bilag 3 fremstår mangelfuld.

Foruden de af selskabet anførte gener i form af stress, eksem og dårlig hofte, fremgår det også af bilaget at klager har problemer med at gå, er på antidepressiv medicin og sovemedicin og at smerterne er så slemme, at han må ligge ned det meste af tiden for at mindske dem.

Til slut i bilaget fremgår det, at tilstanden er forværret.

Bilag 5

Selskabets henvisning til bilag 5 fremstår mangelfuld.

Foruden de af selskabet anførte gener svær hofteledsartrose og depression, da fremgår det også om disse gener, at de bevirker at klager aktuelt ikke kan varetage et arbejde.

Det er således direkte vurderet i lægeattesten, at klagers gener fra hoften har enorm påvirkning på hans arbejdsevne.

Et forhold som selskabet forsøger at forklejnede ved blot at henvise til, at depressionen har påvirkning for klagers evne til at varetage et nyt arbejde.

Bilag 6

Selskabets henvisning til bilag 6 fremstår mangelfuld.

Foruden de af selskabet anførte aktuelle gener i form af hoftesmerter og atopisk eksem, da fremgår det også af undersøgelsen at det objektivt konstateres, at han er dårligt gående og at han er svært bevægeindskrænket.

Der findes i øvrigt udtalt artrose.

Bilag 8

Selskabets henvisning til bilag 8 fremstår mangelfuld.

Selskabet henviser blot til at bilaget påviser, at klager blev opereret og det forløb som planlagt. Det er en noget mangelfuld gengivelse.

Det fremgår også at bilaget, at klager igennem lang tid har haft gener fra hoften.

At gangdistancen er reduceret.

At der objektivt findes smerte, nedsat bevægelighed og haltende gang.

At flere andre daglige funktioner er påvirkede.

At han har forhøjet blodtryk og atopisk eksem.

Speciallægen konkluderer, at der er tale om svær højresidig artrose med mange daglige gener, som er forenelige med de objektive fund og de radiologiske tegn.

Post-operativt vurderer man, at klager fortsat har behov for injektioner, fysioterapi og skal gå til kontrol.

Vi ved da også fra den senere vurdering ved [konsulentvirksomheden] (bilag 12), som er dateret ét år senere, at generne fra hoften vedvarer post-operativt, og at de fortsat har påvirkning på klagers arbejdsevne. Psykologen skriver bl.a.;

'..(red.klagers navn) belastede fysiske helbred'

Og

'..(red.klagers navn) omfattende problemer med fysisk helbred..'

Og

'..til stadighed har nedsat bevægelighed..'

I tillæg til ovenstående bør det i øvrigt bemærkes, at selskabet i dets høringsvar selv henviser til et forhold der ligger seks måneder efter operation af hoften, hvoraf det fremgår ([konsulentvirksomhedens] vurdering af 6/10-20), at den primære hindring for en tilbagevende til arbejdsmarke-

det er klagers fysiske helbred, eller som selskabet gengiver det '*..henvist grundet depression og hofteproblematik*'

Bilag 10

Selskabets henvisning til bilag 10 fremstår mangelfuld.

Selskabet henviser til punkterne 1, 2 og 3 i helbredsattesten. Det er i og for sig også relevante nok, idet de med al tydelighed synes at påvise, at det netop primært er klagers fysiske gener der er erhvervsnedsettende.

Der bør dog også inddrages helbredsattestens øvrige punkter og angivelser.

Heraf fremgår det bl.a., at der ingen behandlingsmuligheder er, at det er usandsynligt at klager kan arbejde igen idet lægen henviser til seniorpensions som oplagt mulighed imens han understreger, at en tilbagevenden til tidligere erhverv er usandsynligt.

Bilag 11

Understøtter i virkeligheden blot klagers oprindelige påstand om, at selskabets afvisningsbegrundelse alene knytter sig til den fejlagtige vurdering af, at det skulle være klagers personlighed der var årsag til erhvervsnevnedsettelsen.

Det fremgår ganske tydeligt af afgørelsen, at selskabet har anvendt en internt ansat lægekonsulent med speciale indenfor psykiatri til at påstå, at klager sagtens kan arbejde mindst halv tid inden for andre erhverv. Selskabet benytter et sådant fagspeciale velvidende at klagers gener er primært af fysisk karakter.

Det skal rettelig bemærkes, at selskabet afslutningsvis også bemærker, at dets internt ansatte lægekonsulent indenfor medicin i øvrigt har vurderet at den atopiske eksem ikke kan ændre på vurderingen af erhvervssevne. En vurdering stik imod samtlige objektive vurderinger i sagen.

Ingen ved selskabet har åbenbart fundet det relevant at inddrage en lægekonsulent med speciale i ortopædkirurgi, til trods for at der på dette tidspunkt forelægger klare objektive vurderinger af hofternes fortsatte indflydelse på klagers erhvervsnevnedsettelse.

Bilag 12

Selskabets anvendelse af bilag 12 fremstår mangelfuld.

Selskabet fremhæver alene forhold af psykisk karakter i relation til erhvervssevnen. Hermed negliger selskabet fuldstændig vurderingens overordnede indhold og konklusion.

Det fremgår af vurderingen, som er en udvidet rapport over klagers erhvervssevnetab, at klager har omfattende problemer med hans fysiske helbred, herunder operationer, tinnitus, grå stær og udtalt atopisk eksem.

Endvidere, at ovenstående har stået på siden [konsulentvirksomheden] mødte ham første gang, og at han nu, mere end 1 år senere, fortsat fremstår særligt fysisk belastet. Herunder med udfordringer i '*bevægeapparatet, atopisk eksem, og generelt slid på kroppen, som forhindrer ham i at varetage et arbejde*'

Længere nede i rapporten fremgår det direkte om klagers fysiske tilstand i relation til erhvervsevnen, således;

Faglig vurdering af aktuel funktionsevne
■ primære barriere for tilbagevenden til arbejde skal ses i hans fysiske helbred, og heraf afledt frygt forbundet med helbredet. Frykten for at blive blind som følge af grå stær, har været central, mens ■ hofteproblemer har været primær årsag til nedsat bevægelighed. Herudover ses atopisk eksem som en yderligere belastende faktor, da den forhindrer ■ i at opretholde stabil søvn, ligesom den i ■ tilfælde medfører konstant svie og smerter. Tankerne om tilbagevenden til arbejdsmarkedet er for ■ forbundet med megen frygt, og disse ses udløsende for uro; søvnproblemer; opblussen af eksem og angst. Det vurderes ikke sandsynligt, at denne præmis ændrer sig inden ■ pensionsalder.
Faglig vurdering af aktuel arbejdsevne
■ aktuelle arbejdsevne vurderes yderst begrænset, hvilket bl.a. ses ved, at han

Der synes således vanskeligt at kunne sås tvivl om klagers påstand om, at det primært er hans fysiske tilstand der påvirker hans erhvervsevne. Endda i en sådan grad, at arbejdsevnen er reduceret til det ubetydelige og således langt under de 50% som påkræves efter forsikringsbetingelserne.

Ad selskabets 'Anbringender'

Selskabet gør gældende, at det er klager der bærer bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen.

Klager må udtrykke sin undren over, at selskabet har fundet det nødvendigt at påpege, idet klager på intet tidspunkt har bestridt at ovenstående var tilfældet.

Det klager hidtil har gjort gældende er, at selskabets afvisningsbegrundelse baserer sig på et fejlagtigt og mangelfuldt grundlag, idet selskabet baserer dets vurdering på klagers psykiske tilstand/hans personlighed, og hermed fuldstændig overser eller negligerer det forhold, at der i sagen forelægger klokkeklare beviser for at det primært er klagers fysiske tilstand der årsag til erhvervsevnenedsættelsen. Klager bemærker i øvrigt, at selskabet ikke kan forbedre sin forsikringsmæssige position ved at holde sig i bevidst uvidenhed om klagers helbredsmæssige situation.

I forlængelse af ovenstående, da har klager allerede gjort rede for, hvorfor han må siges at have ført tilstrækkeligt klart bevis for, at hans generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen. Klager henviser i den forbindelse i det hele til klagers redegørelse i bilag C under 'general helbredstilstand'.

Derudover skal klager ikke undlade at bemærke, at de af selskabet tilføjede bilag synes at finde støtte for klagers påstande i bilag C under 'general helbredstilstand'.

Som gennemgået i nærværende høringssvar, så fremgår det af flere af selskabets bilag, at også herved er sagens objektive fagpersoners vurdering, at det primært er klagers fysiske helbredstilstand der er årsagen til at hans erhvervsevne er nedsat til det ubetydelige.

For så vidt angår selskabets henvisning til, at to af dets internt ansatte lægekonsulenter har vurderet sagen, da fastholder klager at der ikke kan lægges afgørende vægt på vurderinger foretaget

på baggrund af internt tilknyttede lægekonsulenter, hvor man således på ingen måde er objektiv og uvildig i relation til afgørelsens udformning.

Endvidere, så har klager i nærværende høringssvar indskærpet hvorfor selskabets lægekonsulenters vurderinger er mangelfulde i forhold til parternes uenighed. (se klagers bemærkninger foroven under 'bilag 11').

Klager skal desuden minde nævnet om, at selskabets lægekonsulenter hverken mødt eller undersøgt klager – derudover indeholder vurderingerne en række fejl og mangler som klager har redegjort for – Klager er derimod fremkommet med flere objektive specialistvurderinger, og der må være en formodning for, at disse – på baggrund af deres langvarige behandlingsforløb med klager – har de bedste forudsætning for at vurdere klagerens helbredstilstand og erhvervsevnenedsættelse.

Praksis

Klager henviser i øvrigt til følgende kendelser, hvorunder flere er imod Danica Pension i lignende sager;

AK 94.193 - 92.749 - 96.362 - 93.914 - 93.795 - 95.219 - 95.418 - 92.749 og 93.279

Afrunding

Klager fastholder at hans generelle helbredstilstand må anses som uforenelig med varetagelsen af et relevant job på mindst halv tid, idet han som gennemgået i nærværende som tidligere skrivelser, har en kompleks og langvarig problemstilling af såvel fysisk som psykisk karakter.

Klager fastholder derfor, at han har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor han er berettiget til forfaldne og fortsatte udbetalinger for tab af erhvervsevne."

Selskabet har i brev af 1/11 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Det fremgår af [klagerens] indlæg af 13. oktober 2022, s. 3m og s. 4m, at [klageren] gør gældende, at det primært er hans fysiske gener, der medfører at hans erhvervsevne er nedsat. [Klageren] henviser i indlæg af 13. oktober 2022 til beskrivelsen af hans fysiske gener i hans brev af 9. maj 2022 til Danica Pension, jf. bilag C.

Det fremgår af [klagerens] brev af 9. maj 2022 til Danica Pension, at [klageren] har fysiske gener som følge af, jf. bilag C, s. 2:

'Grøn Stær på begge øjne, Tinnitus, svær Astma Eksem og Slidgigt i hofterne med gener i venstre hofte.'

Som det fremgår af bl.a. Danica Pensions klagesvar af 27. september 2022, s. 10, anerkender Danica Pension, at [klageren] lider af astmaeksem (atopisk dermatit) og slidgigt i hofterne (hofteartrose).

[Klageren] har ikke dokumenteret, at hans gener som følge af slidgigt i hofterne og astmaeksem hver for sig eller tilsammen bevirker, at hans generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen, jf. nærmere herom i Danica Pensions klagesvar samt nedenfor.

For så vidt angår [klagerens] oplysninger om tinnitus, fremgår det af Generel Helbredsattest til brug for kommunens vurdering af anmodningen om seniorpension af 7. december 2020, jf. bilag 10, s. 1:

'Tinnitus: vi har ikke notat fra ørelægen. Tinnituis har man ikke nogen specifik behandling af.'

Der er ikke yderligere lægelige oplysninger i sagen om eventuel diagnosticeret tinnitus eller karakteren af [klagerens] eventuelle gener som følge heraf.

For så vidt angår [klagerens] oplysning om, at han er diagnosticeret med grå stær, foreligger der ingen lægelig dokumentation herfor. Danica Pension bemærker dog, at det fremgår af [klagerens] anmeldelse om tab af erhvervsevne til Danica Pension, at han har været diagnosticeret med grå stær siden 2019, jf. bilag 4, s. 2, men sygdommen er ikke oplyst som årsag til hans anmeldelse af erhvervsevnetab.

Særligt vedrørende [klagerens] gener som følge af slidgigt i hofterne:

Som det fremgår af Danica Pensions klagesvar af 27. september 2022 anerkender Danica Pension, at [klageren] – inden hofteoperationen den 27. maj 2020 – havde gener i form af stærke smerter i højre hofte, nedsat bevægelighed i hofteleddet og nedsat gangdistance.

[Klageren] har i indlæg af 13. oktober 2022 gjort opmærksom på, at Danica Pension i sagsfremstillingen i klagesvaret har udeladt beskrivelser af [klagerens] hoftegener i de forskellige lægeerklæringer inden hofteoperationen.

Hertil skal det bemærkes, at Danica Pension er enige i, at det bl.a. fremgår af lægeattest til sygedagpengeopfølgning af 5. februar 2020, at [klageren] havde betydelige smerter fra hoften og ikke aktuelt kunne varetage et arbejde, jf. bilag 5, s. 2, at det fremgår af lægejournal fra ortopædkirurgisk ambulatorium af 12. februar 2020, at [klageren] – udover de i klagesvaret citerede gener – var svært bevægeindskrænket i hofteleddet, jf. bilag 6, s. 2, og at det fremgår af lægejournal fra Privathospitalet ... af 27. april 2020, at [klageren] igennem lang tid havde haft daglige gener fra højre hofte, at hans gangdistance var reduceret, og at hans daglige funktioner var påvirkede heraf, jf. bilag 8, s. 1.

Det fremgår videre af kommunalt notat fra opfølgningssamtale den 28. januar 2020, at [klageren] blev vurderet fuldt uarbejdsdygtig efter sygedagpengeloven fra den 25. november 2019 på grund af smerter fra hoften, jf. bilag 3, s. 3.

Det væsentlige i denne sag er imidlertid, om [klagerens] erhvervsevne af helbredsmaessige årsager er nedsat med mindst halvdelen efter den 1. maj 2021, jf. bilag 11. Som det fremgår af Danica Pensions klagesvar, blev [klageren] den 27. maj 2020 opereret i højre hofte, hvor han fik indsat en protese, jf. bilag 8, s. 5. Operationen forløb som planlagt. Det er herefter ikke lægeligt beskrevet, at [klageren] oplevede gener fra højre hofte.

Som citeret i klagesvaret fremgår det af Generel Helbredsattest til brug for kommunens vurdering af anmodningen om seniorpension af 7. december 2020, at [klageren] havde god effekt af hofteoperationen med indsættelse af kunstig hofte i højre side, og at han havde gener ved venstre hofte, der dog ikke var så udtalte at operation var aktuel, jf. bilag 10, s. 1. Derudover fremgår ikke andre oplysninger af helbredsattesten om [klagerens] hofter, end:

'obj god almentilstand, middel ernæring tilstand hofter: ia.'

[Klageren] har ikke fremlagt lægelige dokumenter i sagen fra efter den 7. december 2020.

Danica Pension fastholder, at [klageren] ikke har dokumenteret, at hans gener som følge af slidgigt i hofterne bevirker, at hans generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen."

Klagerens repræsentant har i brev af 28/11 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Tinnitus

Selskabet påstår, at der ikke forelægger en Tinnitus-diagnose og at klager ikke har nogle relevante gener forbundet hermed.

Det skal klager bestride.

Det fremgår af lægeattest LÆ145, at klager har kronisk tinnitus som påvirker hans koncentration (bilag H);

1: hans atopiske dermatitis er tross avanceret behandling ikke i ro, og der er bl.a. natlig uro. Tinnitus er kronisk og betyder påvirket koncentration,

Af [konsulentvirksomhedens] vurdering ved [psykolog] (bilag D), klagers kognitive funktionsevne er påvirket af bl.a. Tinnitus;

er stadig hæmmet af tidligere belastning i form af sænket energiniveau, stemningsleje og kognitive funktionsevne (tinnitus, hukommelse og koncentration). Der ses dog primært barriere for tilbagevenden til

Grå stær

Selskabet påstår, at der ikke foreligger dokumentation for at klager har grå stær.

Det skal klager bestride.

Det fremgår af selskabets eget bilag 12 at klager har omfattende problemer med grå stær;

opretholdelse af trivsel sideløbende med håndtering af frygt forbundet med omfattende problemer med fysisk helbred; herunder operationer, grå stær, tinnitus og udtalt atopisk eksem. fysiske helbred har gennem

Det forhold at klager efter selskabets påstand skulle have undladt at nævne grå stær i skadeanmeldelsen, kan ikke føre til at forholdet skal tilsidesættes som en del af den samlede vurdering af klagers erhvervsevnetab. Forholdet er jo ganske klart præsenteret og endda inddraget af sagens fagspecialister i deres vurdering af erhvervsevnetabet.

Slidgigt i hofterne

Selskabet benytter en del spalteplads på at anerkende klagers seneste påstande i relation til omfanget af klagers hoftedsgener. Herunder, at klagers smerter er betydelige, bevægelsesindskrænkningen svær, gangdistancen reduceret og at hans daglige funktioner er påvirket.

Selskabet gør dog straks herefter gældende, at ovenstående forhold er uvæsentlige idet det er selskabets overbevisning, at ovenstående gener forsvandt efter operationen den 27/5-20.

Ankenævnet for Forsikring

17.

98486

Klager skal bestride at generne er forsvundet, eller i det hele taget bedret i en sådan grad efter operationen den 27/5-20, at hofteledsgenerne kan påstås ikke have betydning for den samlede vurdering af klagers helbreds-mæssige erhvervsevnestab.

Som klager gjorde rede for i første høringssvar under afsnittet 'bilag 8', så er det en mangelfuld gengivelse af sagens fakta når selskabet påstår, at klagers hoftegener forsvandt eller bedredes væsentlig post-operativt.

Post-operativt vurderer man, at klager fortsat har behov for injektioner, fysioterapi og skal gå til kontrol.

Vi ved også fra den senere vurdering ved [konsulentvirksomheden] (bilag 12), som er dateret april 2021, at generne fra hoften vedvarer postoperativt, og at de fortsat har påvirkning på klagers arbejdsevne. Psykologen skriver bl.a.; '..(red.klagers navn) belastede fysiske helbred' Og '..(red.klagers navn) omfattende problemer med fysisk helbred..' Og '..til stadighed har nedsat bevægelighed..'

I tillæg til ovenstående bør det i øvrigt bemærkes, at selskabet i dets høringssvar selv henviser til et forhold der ligger seks måneder efter operation af hoften, hvoraf det fremgår ([konsulentvirksomhedens] vurdering af 6/10-20), at den primære hindring for en tilbagevende til arbejdsmarkedet er klagers fysiske helbred, eller som selskabet gengiver det '..henvist grundet depression og hofteproblematik'

Der forelægger i sagen ingen holdepunkter for at antage, at klagers hofteledsgener er bedret i sådan grad efter 1/5-2021, at hofteledsgenerne ikke bør inddrages som en del af det samlede vurderingsgrundlag i relation til klagers erhvervsevnestab.

Jeg bemærker i øvrigt, at det fremgår af den selv samme helbredsattest som selskabet anvender til støtte for at klagers hoftegener skulle være forsvundet post-operativt også fremgår at klager fortsat har gener fra hoften (bilag 10);

Forelægger i bilag 10, maj 2020, hvor klager har påført sig, god og gener v hofte, men ikke så udtalt at operation endnu er aktuelt.

Det fremgår af attestens konklusion at det er lægens vurdering, at klagers arbejdsevne er varigt og væsentligt nedsat (bilag 10);

2. Vurderes det, at [redacted] arbejdsevne er varigt og væsentlig nedsat? svar ja: hans atopiske dermatit er trods avanceret behandling ikke i ro, og vil give bla natlig uro. Tinnitus er kronisk og betyder påvirket koncentration, og vil påvirke hans evne til at

Det er i øvrigt direkte forkert når selskabet påstår, at der ikke foreligger nogen dokumentation for hoftegenerne efter 7/12-20. Det fremgår af selskabets eget bilag 12 – dateret 17/4-21, at klager fortsat har behov for behandling samt at hans bevægelighed fortsat er nedsat;

Sideløbende med håndteringen og bearbejdning af [redacted] usikkerhed overfor at sende ansøgning om seniorpension, har [redacted] haft tilknytning til ekstern fysioterapeut. Begrundelsen for, at denne indsats er fortaget eksternt skal ses i, at [redacted] på daværende tidspunkt og til stadighed har nedsat bevægelighed, hvorfor en nærtliggende fysioterapeut var at foretrække.

Lidt længere nede i vurderingen af 17/4-21 fremgår det at;

■■■■ fremstår stadig belastet særligt med sit fysiske helbred. Herunder med udfordringer i bevægeapparat; atopisk eksem, og generelt slid på kroppen, som forhindrer ham i at varetage arbejde.

Og;

■■■■ primære barriere for tilbagevenden til arbejde skal ses i hans fysiske helbred.

Konklusivt at;

Faglig vurdering af aktuel arbejdsevne

■■■■ aktuelle arbejdsevne vurderes yderst begrænset, hvilket bl.a. ses ved, at han

Afrunding

Det synes bemærkelsesværdigt, at selskabet igennem sagen har afvist klager under henvisning til, at det primært er hans personlighed der er årsagen til erhvervsevnenedsættelsen, når selskabet igennem et helt høringssvar er gået i detaljer med klagers fysiske gener. Fysiske gener som selskabet ikke finder dokumenteret, til trods for at generne direkte fremgår af flere af selskabets egne bilag.

Klager fastholder at hans generelle helbredstilstand må anses som uforenelig med varetagelsen af et relevant job på mindst halv tid, idet han som gennemgået i nærværende som tidligere skrivelser, har en kompleks og langvarig problemstilling af såvel fysisk som psykisk karakter.

Klager fastholder derfor, at han har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor han er berettiget til forfaldne og fortsatte udbetalinger for tab af erhvervsevne."

Selskabet har i brev af 30/11 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Danica Pension fastholder, at [klageren] ikke har dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne efter den 1. maj 2021 af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder. Der er ikke lægelig dokumentation for hverken fysiske eller psykiske helbredsgener, som medfører, at [klagerens] generelle erhvervsevne efter den 1. maj 2021 af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder.

Ad Tinnitus:

Det er korrekt, at det, udover det citerede i Danica Pensions bemærkninger af 1. november 2022, fremgår af Generel Helbredsattest af 7. december 2020, jf. bilag H (uddrag af helbredsattesten) og bilag 10 (fuldstændig helbredsattest), s. 1:

'Tinnitus er kronisk og betyder påvirket koncentration, og vil påvirke hans evne til at fungerer i et [stilling].'

Der er ikke yderligere lægelige oplysninger i sagen om eventuel diagnosticeret tinnitus eller omfanget og karakteren af [klageren] eventuelle gener som følge heraf.

Bilag D er en 8-ugers status af 6. oktober 2020 fra forløb hos [konsulentvirksomheden] og udgør ikke lægelig dokumentation for, at [klageren] har gener som følge af tinnitus eller omfanget og karakteren heraf.

Ad Grå stær:

Danica Pension fastholder, at der i sagen ikke findes lægelig dokumentation for, at [klageren] er diagnosticeret med grå stær.

Bilag 12 er en afslutningsrapport af 17. april 2021 fra forløb hos [konsulentvirksomheden] og udgør ikke lægelig dokumentation for, at [klageren] er diagnosticeret med grå stær.

Danica Pension påstår ikke, at [klageren] har undladt at nævne grå stær i skadesanmeldelsen til Danica Pension, bilag 4. Danica Pension gjorde derimod i bemærkninger af 1. november 2022 opmærksom på, at det fremgår af [klagerens] anmeldelse om tab af erhvervsevne til Danica Pension, at han har været diagnosticeret med grå stær siden 2019, jf. bilag 4, s. 2, men at sygdommen ikke er oplyst som årsag til hans anmeldelse af erhvervsevnetab.

Ad Slidgigt i hofterne:

Danica Pension fastholder, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for omfattende gener som følge af slidgigt i hofterne, efter at [klageren] den 27. maj 2020 blev opereret i højre hofte og den heraf følgende naturlige helingsproces og genoptræning.

Det fremgår af Generel Helbredsattest af 7. december 2020, at [klageren] havde god effekt af hofteoperationen med indsættelse af kunstig hofte i højre side, og at han havde gener ved venstre hofte, der dog ikke var så udtalte at operation var aktuel, jf. bilag 10, s. 1. Derudover fremgår ikke andre oplysninger af helbredsattesten om [klagerens] hofter, end, jf. bilag 10, s. 2:

'obj god almentilstand, middel ernæring tilstand hofter: ia.'

Det skal i øvrigt bemærkes, at [klagerens] læge, ved besvarelsen af spørgsmålet 'Vurderes der, at [klagerens] arbejdsevne er varigt og væsentlig nedsat?' i Generel Helbredsattest af 7. december 2020, slet ikke nævnte gener som følge af slidgigt i hofterne, jf. bilag 10, s. 1. Det fremgår alene som svar på spørgsmålet, jf. bilag 10, s. 1:

'hans atopiske dermatit er trods avanceret behandling ikke i ro, og vil give bl.a. natlig uro. Tinnitus er kronisk og betyder påvirket koncentration, og vil påvirke hans evne til at fungerer i et [stilling]. Karakterne af hans personligheds træk er af ængstelig/dependent karakter, som har tendens til at disponere til stress og udbrud af angst og depression ved belastning, hvilket skete i hans tidligere arbejde i [stilling] i [klagerens arbejdsgiver]. Angst og depression kan behandles, men de grundlæggende personlighedstræk er umulige at ændre betydende som [60'erne].'

[Klageren] har ikke fremlagt lægelige dokumenter i sagen fra efter den 7. december 2020.

Bilag D er en 8-ugers status af 6. oktober 2020 fra forløb hos [konsulentvirksomheden] og udgør ikke lægelig dokumentation for, at [klageren] har gener som følge af slidgigt i hofterne eller omfanget heraf.

Bilag 12 er en afslutningsrapport af 17. april 2021 fra forløb hos [konsulentvirksomheden] og udgør ikke lægelig dokumentation for, at [klageren] har gener som følge af slidgigt i hofterne eller omfanget heraf."

Klagerens repræsentant har i brev af 16/12 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Tinnitus

Selskabets repræsentant fastholder at der ikke foreligger en tinnitus-diagnose i sagen og at omfanget af en sådan diagnose samt gener, ikke er beskrevet.

Herimod fastholder klager, at der i sagen er tilstrækkelige holdepunkter for at antage, at klager har Tinnitus. Det er som tidligere fremført beskrevet flere steder i sagen, både i LÆ145 (bilag H) og vurderingen fra [konsulentvirksomheden] ved [psykolog] (bilag D).

Af ovenstående akter kan det som fremført også konkluderes, at klager har relevante gener af Tinnitus, herunder, påvirkning af koncentrationsevnen.

Øjensygdom

Selskabets repræsentant fastholder, at der ikke foreligger dokumentation for at klager har grå stær.

Herimod fastholder klager, at der i sagen er tilstrækkelige holdepunkter for at antage, at klager har en øjensygdom.

Klager henviser i den forbindelse til de tidligere fremførte begrundelse herfor.

Slidgigt i hofterne

Selskabets repræsentant fastholder grundlæggende set, at klagers hoftegener ikke er dokumenteret tilstede efter 7/12-20.

Klager skal bestride at generne er forsvundet, eller i det hele taget bedret i en sådan grad efter operationen den 27/5-20, at hofteledsgenerne kan påstås ikke have betydning for den samlede vurdering af klagers helbredsmæssige erhvervsevnestab.

Klager henviser i det hele til klagers tidligere argumentation herfor (særligt klagers 2. høringssvar) medens det følgende tilføjes.

Det fremgår af bilag L (... Privathospital 12/12-2022) at klager har daglige smerter fra hoften der stråler ud, smerter ved halebenet, at gangdistancen er reduceret og at flere andre daglige funktioner er påvirket. Objektivt vurderes det, at gangen er haltende, at bevægeligheden i hoften er stærkt nedsat, at der er funktionssmerter og at røntgen påviser svær hofteatrose med udsletning af ledspalten og deformation af caput. Der anbefales en hofteoperation.

Afrunding

Klager fastholder at hans generelle helbredstilstand må anses som uforenelig med varetagelsen af et relevant job på mindst halv tid, idet han som gennemgået i nærværende som tidligere skrivelser, har en kompleks og langvarig problemstilling af såvel fysisk som psykisk karakter.

Klager fastholder derfor, at han har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor han er berettiget til forfaldne og fortsatte udbetalinger for tab af erhvervsevne."

Klagerens repræsentant har i kommentar af 19/12 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Under henvisning til nævnets praksis og vejledninger skal jeg det hermed tilføjes til klagers krav, at selskabet skal tilpligtes overfor klager at erstatte klagers udgift til [privathospitalet] jf. bilag L1. Udgiften må anses som rimelig og nødvendig, idet selskabet forinden havde sået tvivl om hvorvidt klagers hoftegener vedvarede efter december 2020 og derfor om de aktuelt påvirker hans erhvervsevne. Med undersøgelsen fra [privathospitalet] har klager bevist, at hans hoftegener fortsat vedvarer."

Selskabet har i brev af 13/1 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Ad Slidgigt i hofterne:

[Klageren] har som bilag L fremlagt 'Lægebrev' af 14. december 2022 fra Privathospitalet ... Det fremgår indledningsvist heraf, jf. bilag L:

'12-12-2022 Forundersøgelse - privatbetaler, ...

DM169 Hofteledsartrose UNS sin.

Patienten er tidligere opereret her med højresidig hoftealloplastik for godt 2 år siden med godt resultat.

Henvender sig nu med gener fra venstre hofte.'

Det fremgår videre af lægebrevet, jf. bilag L:

'Røntgen af bækkenet viser svær venstresidig hofteartrose med udsletning af ledspalten og deformation af caput.

På højre side velplaceret hoftealloplastik.

KONKLUSION

1) Venstresidig hofteartrose med mange daglige smerter.

Der findes indikation for venstresidig hoftealloplastik, men patienten har ikke længere nogen sundhedsforsikring og vil overveje muligheden for operation senere.

2) Patienten har udtalte smerter svarende til halebenet og ved objektiv undersøgelse er der ømhed ved palpation. Jeg foreslår der bliver foretaget en ultralydsskanning og eventuel steroidblokada på halebenet.'

Det er i lægebrevet alene overfladisk beskrevet, hvad der konkret udgør [klagerens] gener som følge af den venstresidige hofteartrose, og hvornår de pågældende gener er opstået. Det fremgår bl.a. yderligere af lægebrevet, jf. bilag L:

'Gangdistancen er reduceret og der er flere andre daglige funktioner som også er påvirket.'

Danica Pension er dog enige i, at det fremgår af lægebrevet, at [klageren] på nuværende tidspunkt har funktionsnedsættende gener i venstre hofte.

Danica Pension gør gældende, at [klagerens] funktionsnedsættende gener i venstre hofte er en ny skade, der skal behandles uafhængigt af den tidligere anmeldte skade, som denne sag drejer sig om.

[Klageren] indgav den 2. februar 2020 anmeldelse til Danica Pension om tab af erhvervsevne, jf. bilag 4. [Klageren] angav her som begrundelse for sin nedsatte erhvervsevne, at han havde slidgigt i svær grad, og at han havde kronisk atopisk eksem, grøn stær og depression/angst, jf. bilag 4, s. 2.

Det fremgår klart af lægeerklæringer fra perioden efter den 2. februar 2020, at [klageren] havde svære funktionsnedsættende gener i højre hofte, jf. lægeattest til sygedagpengeopfølgning af 5. februar 2020, bilag 5, s. 2, lægejournal fra ortopædkirurgisk ambulatorium af 12. februar 2020, bilag 6, s. 2, og lægejournal fra Privathospitalet ... af 27. april 2020, jf. bilag 8, s. 1.

Der foreligger ikke lægelig dokumentation for funktionsnedsættende gener som følge af slidgigt i hofterne, efter at [klageren] den 27. maj 2020 blev opereret i højre hofte og den heraf følgende naturlige helingsproces og genoptræning.

Det fremgår af Generel Helbredsattest af 7. december 2020, at [klageren] havde god effekt af hofteoperationen med indsættelse af kunstig hofte i højre side, og at han havde gener ved venstre hofte, der dog ikke var så udtalte at operation var aktuel, jf. bilag 10, s. 1. Derudover fremgår ikke andre oplysninger af helbredsattesten om [klagerens] hofter, end, jf. bilag 10, s. 2:

*'obj god almentilstand, middel ernæring tilstand
hofter: ia.'*

[Klagerens] læge omtalte ikke gener som følge af slidgigt i hofterne, og herunder gener som følge af slidgigt i venstre hofte, ved besvarelsen af spørgsmålet 'Vurderes der, at [klageren] arbejdsevne er varigt og væsentlig nedsat?' i Generel Helbredsattest af 7. december 2020, jf. bilag 10, s. 1. [Klagerens] læge har alene som svar på spørgsmålet angivet, jf. bilag 10, s. 1:

'hans atopiske dermatit er trods avanceret behandling ikke i ro, og vil give bl.a. natlig uro. Tinnitus er kronisk og betyder påvirket koncentration, og vil påvirke hans evne til at fungerer i et [stilling]. Karakterne af hans personligheds træk er af ængstelig/dependent karakter, som har tendens til at disponere til stress og udbrud af angst og depression ved belastning, hvilket skete i hans tidligere arbejde i [stilling] i [klagerens arbejdsgiver]. Angst og depression kan behandles, men de grundlæggende personlighedstræk er umulige at ændre betydende som [60'erne].'

Det er således dokumenteret, at [klageren], på tidspunktet for udarbejdelse af Generel Helbredsattest af 7. december 2020, jf. bilag 10, s. 1, ikke led af funktionsnedsættende gener fra venstre hofte.

[Klageren] har ikke fremlagt lægelige akter i sagen fra perioden 7. december 2020 og indtil 'Lægebrev' af 14. december 2022 fra Privathospitalet ..., jf. bilag L. Der er således ingen lægelig dokumentation for gener som følge af slidgigt i venstre hofte i 2021 eller i 2022, indtil 14. december 2022, jf. bilag L. Det må formodes, at [klageren], såfremt han oplevede funktionsnedsættende gener fra venstre hofte i 2021 eller 2022, havde opsøgt læge i perioden.

Danica Pension har gentagne gange opfordret [klageren] til at fremlægge lægelig dokumentation for hans påståede helbredsmæssige gener, herunder gener i venstre hofte. [Klageren] har ikke før nu fremlagt yderligere lægelige akter.

[Klagerens] funktionsnedsættende gener i venstre hofte som følge af svær slidgigt, som dokumenteret ved lægebrev af 14. december 2022, må derfor anses som en ny skade, der efter forsikringsbetingelserne skal behandles selvstændigt.

Det fremgår af [klagerens] forsikringsaftale i dækningsbevis af 1. januar 2010, at der er aftalt en karenperiode på 6 måneder, hvorfor udbetaling i henhold til forsikringen tidligst starter 6 måneder efter, at erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, jf. bilag 1, s. 2.

Det fremgår yderligere af forsikringsaftalen, at [klagerens] forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne ophører pr. 1. april 2023, jf. bilag 1, s. 2.

Uanset, om [klagerens] gener som følge af svær slidgigt i venstre hofte udgør en ny dækningsberettiget skade i henhold til forsikringsbetingelserne, vil dette således ikke medføre udbetaling i henhold til forsikringen, idet forsikringen vil være ophørt på tidspunktet for udløbet af karenperioden.

Danica Pension fastholder således – uanset den nye lægelige dokumentation – at Danica Pension ikke er forpligtet til at foretage udbetaling ved tab af erhvervsevne eller yde præmiefritagelse.

-oOo-

Danica Pension fastholder samlet, at [klageren] ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 1. maj 2021 af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder.

Danica Pension gør subsidiært gældende, at [klageren] ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne i perioden 1. maj 2021 til 14. december 2022 af helbredsmæssige årsager var nedsat til halvdelen eller derunder."

Klagerens repræsentant har i brev af 7/2 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Slidgigt i hofterne

Selskabets repræsentant anerkender nu, at klagers hoftegener er dokumenteret til stede efter 7/12-20 og at klager også aktuelt har funktionsnedsættelse grundet hofteledsartrosen.

Repræsentanten gør i stedet gældende, at funktionsnedsættelsen må udgøre en ny skade som ikke skal inddrages i forbindelse med nærværende sag. Repræsentantens begrundelse herfor er, at bilag L påviser skade på venstre hofte.

Klager bestrider at der skulle være tale om en ny skade eller forhold som ikke skal inddrages i sagen. Selskabet har anerkendt tilstedeværelsen af hofteledsproblematikken og dens omfang, men har afvist at generne fortsat var til stede efter den 7/12-20. Denne påstand har klager tilbagevist. Både før bilag L og nu også med bilag L.

Det genebillede der er beskrevet både forud for bilag L og med bilag L er grundlæggende set enslydende.

Derfor er påvirkningen på erhvervsevnen grundlæggende set den samme.

Repræsentanten anerkendte eksempelvis i dennes andet høringssvar, at klagers hofteledsgener bestod af smerter, svær bevægelsesindskrænkningen, reduceret gangdistance og at hans daglige funktioner er påvirket.

Af repræsentantens aktuelle høringssvar fremgår de selv samme gener. Repræsentanten fremfører uddrag fra bilag L hvoraf det fremgår, at klager aktuelt lider af nedsat gangdistance, flere andre daglige funktioner påvirkes, mange daglige smerter, nedsat bevægelighed. Altså nøjagtig de samme gener som forud for bilag L.

Klager skal i øvrigt afvise relevansen af, om klagers hoftedeledsproblematik afstedkommer fra både højre og venstre hofte, eller blot én af disse. Afgørende må være, om klager har en række gener forbundet med hofterne som har indvirkning på hans erhvervsevne. Det har klager dokumenteret set.

Klager gør derfor fortsat gældende, at selskabet ikke har belæg for påstå, at klagers hoftegener ikke er dokumenteret til stede efter 7/12-20.

Klager skal fortsat bestride at generne er forsvundet, eller i det hele taget bedret i en sådan grad, at hoftedeledsgenerne kan påstås ikke have betydning for den samlede vurdering af klagers helbreds-mæssige erhvervsevnestab.

Klager henviser i det hele til bevisførelsen i relation til hoftedeledsgenerne i klagers høringssvar.

Tinnitus

Klager bemærker, at selskabets repræsentant ikke har fundet anledning til at fremkomme med bemærkninger i relation til klagers afsnit vedrørende tinnitus.

Klager må derfor antage, at selskabet hermed stiltiende anerkender klagers bevisførelse for, at klager har tinnitus og relevante gener herfra, herunder, påvirkning af koncentrationsevnen.

Klager skal dog alligevel fremkomme med yderligere dokumentation for øregenerne i form af vedlagte bilag O og O1. Af bilagene fremgår det, at der i 2020 er stillet en tinnitus-diagnose fra Øre-klinikken i ...

Øjensygdom

Klager bemærker, at selskabets repræsentant ikke har fundet anledning til at fremkomme med bemærkninger i relation til klagers afsnit vedrørende øjensygdom.

Klager må derfor antage, at selskabet hermed stiltiende anerkender klagers bevisførelse for, at klager har en øjensygdom og relevante gener herfra.

Klager skal dog alligevel fremkomme med yderligere dokumentation i relation til øjengenerne i form af vedlagte bilag K, M og N. Af bilagene fremgår det, at klager den 3/1-2023 er diagnosticeret med 'glaukom suspect' (grøn stær) hvorfor han er indkaldt til [hospital] for yderligere (M og N). Det fremgår endvidere, at klagers syn er blevet mere dårligt, at han har stikkende ondt i venstre øje en gang imellem. Ved undersøgelsen konstateres der en lang række forhold og det vurderes at klager har utilstrækkelig trykreduktion og der rejse allerede da mistanke om grøn stær (K).

Afrunding

Klager fastholder at hans generelle helbredstilstand må anses som uforenelig med varetagelsen af et relevant job på mindst halv tid, idet han som gennemgået i nærværende som tidligere skrivelser, har en kompleks og langvarig problemstilling af såvel fysisk som psykisk karakter.

Klager fastholder derfor, at han har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor han er berettiget til forfaldne og fortsatte udbetalinger for tab af erhvervsevne."

Ankenævnet for Forsikring

25.

98486

Selskabet har i brev af 27/2 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Ad Slidgigt i hofterne:

Det fremgår af [klagerens] indlæg af 7. februar 2023:

'Selskabets repræsentant anerkender nu, at klagers hoftegener er dokumenteret til stede efter 7/12- 20 og at klager også aktuelt har funktionsnedsættelse grundet hofteledsartrosen.'

Dette er ikke korrekt.

Danica Pension anerkender, at [klageren] inden den højresidige hofteoperation den 27. maj 2020 led af funktionsnedsættende gener fra højre hofte.

Danica Pension bestrider, at der foreligger lægelig dokumentation for funktionsnedsættende gener som følge af slidgigt i hofterne, efter at [klageren] den 27. maj 2020 blev opereret i højre hofte og den heraf følgende naturlige helingsproces og genoptræning.

Danica Pension anerkender videre, at [klageren] på nuværende tidspunkt har funktionsnedsættende gener fra venstre hofte, jf. bilag L.

Danica Pension bestrider, at [klageren] i perioden 1. maj 2021 til december 2022 havde erhvervshindrende gener som følge af slidgigt i hofterne, jf. bl.a. bilag 10.

Danica Pension bemærker, at [klageren] ikke har fremlagt lægelige akter fra perioden 7. december 2020 og indtil 'Lægebrev' af 14. december 2022 fra Privathospitalet ..., jf. bilag L.

Danica Pension gør gældende, at [klagerens] funktionsnedsættende gener i venstre hofte som følge af svær slidgigt, som dokumenteret ved lægebrev af 14. december 2022, må anses som en ny skade, der efter forsikringsbetingelserne skal behandles selvstændigt.

Ad Tinnitus:

Det fremgår af [klagerens] indlæg af 7. februar 2023:

'Klager må derfor antage, at selskabet hermed stiltiende anerkender klagers bevisførelse for, at klager har tinnitus og relevante gener herfra, herunder, påvirkning af koncentrationsevnen.'

Dette er ikke korrekt.

Danica Pension bestrider, at [klageren] har erhvervshindrende gener som følge af tinnitus.

Det fremgår bl.a. af lægejournal af 25. september 2020 fra ørelæge, jf. bilag O:

'Synes hørelsen er blevet tiltagende dårlig over år. Har siddet med headset i mange år. Har især problemer i større forsamlinger og ved TV'et. Ingen problemer på tomandshånd. Har også tinnitus, susende. Ikke voldsom generende.

(...)

Aud. Egale høretærskler. Let diskant høretab; DS 92/92 %

(...)

Konklusion: Snak om tinnitus og HA. Ikke helt indiceret ift. Hørelsen endnu.'

Det fremgår heraf, at [klageren] ikke har høretab af betydning i kombination med hans tinnitus.

Danica Pension skal bemærke i relation til karakteren af [klagerens] gener som følge af tinnitus, at det fremgår af AES vejledende méntabel, at der alene fastsættes en méngrad for tinnitus, såfremt der er et objektivi målbart høreab i kombination hermed.

Danica Pension skal yderligere bemærke, at [klageren] selv oplyste om karakteren af hans gener forbundet med tinnitus, at den er 'ikke voldsom generende', jf. bilag O.

Ad Øjensygdom:

Det fremgår af [klagerens] indlæg af 7. februar 2023:

'Klager må derfor antage, at selskabet hermed stiltiende anerkender klagers bevisførelse for, at klager har en øjensygdom og relevante gener herfra.'

Dette er ikke korrekt.

Danica Pension bestrider, at [klageren] har erhvervshindrende gener som følge af øjensygdom.

[Klageren] har fremlagt lægejournal fra [øjeklinikken] af 8. december 2022, bilag K, og journal fra [hospital], Øjensygdomme Klinik, af 5. januar 2023, bilag M.

Det fremgår af begge lægejournaler, at [klageren] mistænkes og er under udredning for grøn stær. Det fremgår af lægejournal fra [øjeklinikken] af 8. december 2022, jf. bilag K:

'ÅRSAG TIL KONTAKT: får øjendråber Monoprost x 1 til begge øjne mod forhøjet øjentryk. Synet er blevet mere tåget.'

(...)

TIDLIGERE: ingen kendt øjensygdom.'

Det fremgår videre af lægejournal fra [øjeklinikken] af 8. december 2022, at de gener, som [klageren] oplever som følge af eventuel øjensygdom er, jf. bilag K:

'Stikkende ondt i ve. Øje ind i mellem.'

Danica Pension bestrider, at de af [klageren] oplevede gener i form af let tåget syn og lejlighedsvis stikkende ondt i venstre øje er erhvervshindrende.

-o0o-

Danica Pension gør samlet principalt gældende, at [klagerens] samlede helbredsmæssige gener ikke er uforenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på mindst halv tid, hvis der tages behørigt hensyn til [klagerens] skånebehov.

Danica Pension fastholder således, at [klageren] ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 1. maj 2021 af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder.

Samlet set er der i de lægelige akter beskrevet meget begrænsede helbredsmæssige gener som følge af [klagerens] forskellige lidelser/sygdomme.

Danica Pension gør subsidiært gældende, at [klagerens] helbredsmæssige gener i perioden 1. maj 2021 til december 2022 ikke var uforenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på mindst halv tid, hvis der blev taget behørigt hensyn til [klagerens] skånebehov.

Danica Pension fastholder således subsidiært, at [klageren] ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne i perioden 1. maj 2021 til december 2022 af helbredsmæssige årsager var nedsat til halvdelen eller derunder."

Klagerens repræsentant har i brev af 31/3 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Slidgigt i hofterne

Selskabets repræsentant bestrider at de skulle have anerkendt at klagers hoftegener også er dokumenteret til stede efter den 7/12-20 og at klager også aktuelt har funktionsnedsættelse grundet hofteledsartrosen.

Selskabets repræsentant bemærker i stedet, at de alene har anerkendt tilstedeværelsen af klagers højresidige hoftegener inden hofteledsoperation den 27/5-20.

Klager fastholder at selskabet har anerkendt at klagers hoftegener også er dokumenteret til stede efter den 7/12-20.

Selskabet har tidligere anerkendt geneomfanget men påstået at det blev bedre post-operativt (bemærk bedret, ikke et totalt fravær af gener). Dette bestred klager under henvisning til sagens objektive vurderingen i perioden efter den 7/12-20 samt under henvisning til selskabets egne tilkendegivelse i sagen, efter den 7/12-20. Vurderinger og tilkendegivelser der påviser, at klager i tiden efter den 7/12-20 fortsat havde gener fra hoften.

Klager skal for god ordens skyld bestride selskabets påstand om, at klager i perioden 1. maj 2021 til december 2022 skulle have været uden erhvervshindrende slidgigt i hofterne. Klager henviser til bilagene samt klagers tidligere indsigelser og høringssvar. Selskabet har ingen holdepunkter for at antage, at klager ikke har haft erhvervshindrende slidgigt i hofterne i perioden.

Derudover skal klager fastholde, at det er uden betydning for klagers ret til dækning, hvorvidt hofteledsgenerne afstedkommer fra venstre eller højre side af hoften eller begge steder fra. Afgørende må være, om klager har en række gener forbundet med hofterne som har indvirkning på hans erhvervsevne. Det har klager dokumenteret set.

Tinnitus

Selskabets repræsentant fremkommer nu med bemærkninger til det af klager fremførte bilag O. Selskabet fastholder, at klager ikke har erhvervserhvervshindrende gener som følge af Tinnitus.

Hertil bemærker klager indledningsvis, at selskabets repræsentant frem til nærværende høringssvar har påstået, at klager slet ikke havde en tinnitus-diagnose. Det er i nærværende høringssvar blevet til, at selskabets repræsentant anerkender tilstedeværelsen af diagnosen, men i stedet påstår, at generne herfra ikke er erhvervshindrende.

Klager skal bestride, at tinnitus diagnosen ikke medføre erhvervshindrende gener. Foruden at henvise til sagens objektive vurderinger af tinnitussens påvirkning af klager, da skal klager henvise til følgende ankenævnskendelser, hvori tinnitus er vægtet til fordel for klagers dækningsberettigede erhvervsevnetab: AK 98.162 – 97.884 – 91.131 – 87.857- 84.771 og 82.112

Klager skal afvise selskabets repræsentant bemærkning om, at klagers egen opfattelse af tinnitus-sen kan tillægges betydning. Det er almindeligt forekommende, at selskaberne og dennes repræsentanter netop tilsidesætter hvad de anser som klagers selvopfattede påvirkninger i sager vedrørende erhvervsevnetab. Det synes derfor betænkeligt, at selskabet i den aktuelle sag nu forsøge at anvende, hvad selskabets repræsentant selv anser som klagers selvopfattede påvirkning, som et bevis for, at påvirkningen er derefter.

Øjensygdom

Selskabets repræsentant fremkommer nu med bemærkninger til de af klager fremførte bilag K, M og N. I den forbindelse gør selskabets repræsentant gældende, at de omtalte gener ikke er erhvervshindrende.

Hertil bemærker klager indledningsvis, at selskabets repræsentant frem til nærværende hørings-svar havde påstået, at klager slet ikke havde en øjensygdom. Det er i nærværende høringssvar blevet til, at selskabets repræsentant anerkender tilstedeværelsen af diagnosen, men i stedet påstår, at generne herfra ikke er erhvervshindrende.

Klager skal bestride, at diagnosen ikke medføre erhvervshindrende gener.

Klager er diagnosticeret med 'glaukom suspekt' (grøn stær). En ganske alvorlig øjensygdom. En sygdom der ifølge en lang række af sagens objektive vurdering, har betydning for klagers erhvervsevne.

Det fremgår da også af bilag K, at der foruden de af selskabets repræsentants omtalte gener, objektivt konstateres en lang række forhold i skadelidtes øjne som må anses som erhvervshindrende;

SPL.HØ.: ingen hyperæmi, cornea klar, forreste kammer dybt og reaktionsløst, let nukleær og bagre cataract.
SPL.VE.: ingen hyperæmi, cornea klar, forreste kammer dybt og reaktionsløst, let nukleær cataract.
OFTHALMOSKOPI (undersøgelse af nethindens centrum og periferi) i mydriasis med 90D-linse:
HØ.ØJE: retina tilliggende. Macula normal. Ingen corpusuklarhed. Papil-c/d-ratio: 0.3
VE.ØJE: retina tilliggende. Macula normal med lille hæm. ved fovea. Ingen corpusuklarhed. Papil-c/d-ratio: 0.8. Papil glaukomsuspekt.
PERIMETRI er lavet i dag: MD: 12,8/14,7 dB: fluktuerende defekter
Papil-OCT:
HØ: RNFL udenfor normalområde centralt. Grænseudtyndet superior og inferotemporalt.
VE: RNFL udenfor normalområde centralt, superior og inferotemporalt. Grænseudtyndet nasalt og inferonasalt.
Macula-OCT:
HØ: normalt fovealt relief. Intakt RPE. Central nethindetykkelse: 252 my.
VE: normalt fovealt relief. Lille velafgrænset hyperrefleksion paracentralt(sv.til hæmorrhagi). Intakt RPE. Central nethindetykkelse: 258 my.

Klager fastholder

Klager fastholder at hans generelle helbredstilstand må anses som uforenelig med varetagelsen af et relevant job på mindst halv tid, idet han som gennemgået i nærværende som tidligere skrivelser, har en kompleks og langvarig problemstilling af såvel fysisk som psykisk karakter. Klager fastholder derfor, at han har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor han er berettiget til forfaldne og fortsatte udbetalinger for tab af erhvervsevne."

Selskabet har i brev af 20/4 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Danica Pension bestrider det i [klagerens] 5. høringssvar af 31. marts 2023 anførte.

Det er i øvrigt væsentligt at bemærke, at diagnosen 'Glaukom suspect' først fremgår af lægejournal af 3. januar 2023, jf. bilag M. Der fremgår af Generel helbredsattest af 7. december 2020, bilag 10, ingen gener som følger af eller diagnoser i relation til øjenssygdom. Det er videre åbenbart, at [klagerens] egen opfattelse af hans gener som følge af tinnitus i lægejournal af 25. september 2020, beskrevet som 'ikke voldsom generende', jf. bilag O, skal tillægges afgørende betydning i vurderingen af, hvorvidt [klagerens] gener som følge af tinnitus er erhvervshindrende.

Danica Pension fastholder i det hele det i klagesvar af 27. september 2022 og bemærkninger af 1. og 30. november 2022, 13. januar samt 27. februar 2023 anførte.

Danica Pension gør principalt gældende, at [klagerens] samlede helbredsmæssige gener ikke er uforenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på mindst halv tid, hvis der tages behørigt hensyn til [klagerens] skånebehov.

Danica Pension fastholder således, at [klageren] ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 1. maj 2021 af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder.

Samlet set er der i de lægelige akter beskrevet meget begrænsede helbredsmæssige gener som følge af [klagerens] forskellige lidelser/sygdomme.

Danica Pension gør subsidiært gældende, at [klagerens] helbredsmæssige gener i perioden 1. maj 2021 til december 2022 ikke var uforenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på mindst halv tid, hvis der blev taget behørigt hensyn til [klagerens] skånebehov.

Danica Pension fastholder således subsidiært, at [klageren] ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne i perioden 1. maj 2021 til december 2022 af helbredsmæssige årsager var nedsat til halvdelen eller derunder."

Klagerens repræsentant har i brev af 16/5 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Øjenssygdom

Selskabets repræsentant bemærker, at det først fremgår af journal af 3. januar 2023 at klager fik stillet diagnosen Glaukom Suspekt. Det er ukorrekt. Det fremgår af bilag K, at klager allerede den 8. december 2022 var Glaukom Suspekt;

0.8. Papil **glaukomsuspekt**.

PERIMETRI er lavet i dag: MD: 12,8/14,7 dB: **fluktuerende defekter**

Papil OCT:

Klager bemærker i øvrigt, at det ikke er afgørende hvornår klagers øjendiagnose blev stillet. Afgørende efter praksis er, hvornår sygdommen har udvist symptomer. Som klager tidligere har gjort gældende, så bestod klagers øjenproblematik på et tidligt tidspunkt i sagen (se særligt bilag, 12, K, M og N)

Derudover skal klager ikke undlade at bemærke, at det har formodningen imod sig, at klagers øjengener først skulle være opstået samtidig med diagnosen.

Dernæst, at selskabet repræsentant i det forrige høringssvar anerkendte, at der var gener fra øjet, men at de blot ikke var erhvervshindrende. Også af denne grund synes det betænkeligt at selskabet repræsentant nu forsøger at gøre diagnosetidspunktet relevant.

Tinnitus

Selskabets repræsentant bemærker, at det er åbenbart at klagers subjektive opfattelse af hans gener som følge af tinnitussen skal tillægges afgørende betydning.

Heri er klager uenig. Som klager gjorde gældende sidst, så må de objektive vurderinger af tinnitussens påvirkning på klagers erhvervsevne selv sagt vægtes højere end en enkeltstående subjektiv vurdering fra klager selv (se AK 98.162 – 97.884 – 91.131 – 87.857-84.771 og 82.112).

Klager bemærker fortsat, at det er almindeligt forekommende, at selskaberne og disses repræsentanter netop tilsidesætter hvad de anser som klagers selvopfattede påvirkninger i sager vedrørende erhvervsevnetab. Det synes derfor betænkeligt, at selskabet i den aktuelle sag fortsat forsøger at anvende, hvad selskabets repræsentant selv anser som klagers selvopfattede påvirkning, som et bevis for, at påvirkningen er derefter. I særdeleshed når der i sagen forelægger en række objektive lægefaglige vurderinger af det modsatte (se særligt bilag D, H, O og O1)

Klager bestrider i øvrigt selv at tinnitussen ikke skulle være generende. Grundet genernes omfang er klager aktuelt i en proces omkring nødvendigheden af høreapparat, idet generne også efter klagers egen opfattelse er 'slemt';

Mit tinnitus er slemt og jeg må ind i en proces med høreapparater, som måske kan dæmpe det.

*Mail fra klager til repræsentant 11.maj 2023

Ad selskabets primære påstand

Selskabets repræsentant fastholder, at klager ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 1. maj 2021 af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen eller derunder.

Klager fastholder at hans generelle helbredstilstand må anses som uforenelig med varetagelsen af et relevant job på mindst halv tid efter den 1. maj 2021, idet han som gennemgået i nærværende som tidligere skrivelser, har en kompleks og langvarig problemstilling af såvel fysisk som psykisk karakter.

Klager fastholder derfor, at han har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor han er berettiget til forfaldne og fortsatte udbetalinger for tab af erhvervsevne.

Klager skal derfor også afvise, at hans helbredsmæssige gener kan anses som begrænsede, som påstået af selskabets repræsentant.

Klager har dokumenterede hoftelidelser, øjelidelser, ørelidelser, psykiske lidelser, hudlidelser og forhøjet blodtryk.

Sygdomme/lidelser som i sagen er vurderet af relevante fagpersoner, som havende omfattende indflydelse på klagers erhvervsevne- som de vurderer som stærkt begrænset.

Sygdomme/lidelser som efter Ankenævnets praksis anses som tilstrækkelige til at fastslå, at klagerens helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Ad selskabets subsidære påstand

Selskabets repræsentant gør subsidært gældende, at klagers helbredsmæssige gener i perioden 1. maj til december 2022 ikke var uforenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på mindst halv tid, hvis der blev taget hensyn til klagers skånebehov.

Herimod gør klager gældende, at der i sagen ikke er tilstrækkelige holdepunkter for at antage, at klagers gener i perioden skulle være forenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på mindst halv tid, hvis der blev taget hensyn til klagers skånebehov.

De sygdomme/lidelser som klager enten dokumenteret set- eller med overvejende sandsynlighed har haft i perioden, er vurderet af relevante fagpersoner, som havende omfattende indflydelse på klagers erhvervsevne- som de vurderer som stærkt begrænset, også i den pågældende periode. Klager henviser i det hele til klagers tidligere argumenter og anbringender i sagen.

Afsluttende bemærkninger

Klager skal afslutningsvis henvise til Københavns Byret dom af 11/3-2022 (AK 91.975). Af dommen kan det udledes, at det er uden betydning, hvorvidt generne kan henføres til sygdom A eller B, når der i øvrigt er holdepunkter for at antage, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 50%, idet der ikke er krav om årsagsforbindelse i forsikringsbetingelserne.

Når selskabets repræsentant i sagen har forsøgt at udelukke visse dele af klagers genebillede (hoftegenerne, øjensygdom), under henvisning til at de er opstået på et senere tidspunkt, da er det irrelevant henset til dommen af 11/3-2022. Afgørende efter byretsdommen er derimod – som påstået af klager i dennes femte høringssvar og i nærværende høringssvar, om klager har en række gener forbundet med hofterne og øjnene som har indvirkning på hans erhvervsevne. Det har klager dokumenteret set.

Klager fastholder at hans generelle helbredstilstand må anses som uforenelig med varetagelsen af et relevant job på mindst halv tid, idet han som gennemgået i nærværende som tidligere skrivelser, har en kompleks og langvarig problemstilling af såvel fysisk som psykisk karakter. Klager fastholder derfor, at han har løftet bevisbyrden for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, hvorfor han er berettiget til forfaldne og fortsatte udbetalinger for tab af erhvervsevne."

Selskabet har i brev af 2/6 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Til journal fra øjenlæge af 8. december 2022, bilag K, skal det dog bemærkes, at det fremgår, at øjenlægen havde observeret tegn eller fund, der indikerede, at der var mulighed for, at [klageren] lider af grøn stær (glaukom), som citeret i [klagerens] 6. høringssvar af 20. april 2023. Dette er ikke det samme som, at [klageren] på dette tidspunkt blev diagnosticeret med grøn stær (glaukom). Øjenlægens fund den 8. december 2023 førte efter det oplyste til den undersøgelse, der er beskrevet i lægejournal af 3. januar 2023, bilag M.

Danica Pension fastholder i det hele det i klagesvar af 27. september 2022 og bemærkninger af 1. og 30. november 2022, 13. januar, 27. februar samt 20. april 2023 anførte."

Klagerens repræsentant har i brev af 15/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabets seneste høringssvar indeholder ikke noget nyt. Klager fastholder og har ikke yderligere foruden vedhæftet journalnotat fra Hjerteklinikken af 8 august 2023. Heraf fremgår det blandt andet, at klager foruden en lang række diagnoser nu også lider af næsten daglige venstresidige bryst smerter (VAS 5-6) med udstråling til ryg ved skulderblad af 1 times varighed. Det fremgår endvidere at klager har Hyperkolesterolæmi med forhøjelse af kolesteroltal grundet den nye medicin han får mod hans hudlidelse."

Selskabet har i brev af 18/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Danica Pension fastholder i det hele det i klagesvar af 27. september 2022 og bemærkninger af 1. og 30. november 2022, 13. januar, 27. februar, 20. april samt 2. juni 2023 anførte.

[Klageren] har i sit 7. høringssvar af 15. august 2023 oplyst, at han nu også lider af næsten daglige venstresidige bryst smerter (VAS 5-6) med udstråling til ryg ved skulderblad af 1 times varighed, og han nu har konstateret Hyperkolesterolæmi med forhøjelse af kolesteroltal på grund af ny medicin. Det skal hertil bemærkes, at det fremgår af dækningsoversigten, at [klagerens] ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne ophørte den 1. april 2023, jf. bilag 1, s. 4. Gener opstået efter denne dato er således utvivlsomt uden betydning for vurderingen af, om [klageren] er berettiget til udbetaling i henhold til forsikringen.

Danica Pension gør gældende, at [klagerens] nye gener – samt i øvrigt de funktionsnedsættende gener i venstre hofte som følge af svær slidgigt, som dokumenteret ved lægebrev af 14. december 2022 – må anses som nye skader, der efter forsikringsbetingelserne skal behandles selvstændigt. Dette indebærer bl.a., at der løber en karenperiode på 6 måneder, jf. bilag 1, s. 4. [Klagerens] ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne ophørte den 1. april 2023, jf. bilag 1, s. 4, og [klageren] har således ikke ret til udbetaling i henhold til forsikringen som følge heraf."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af vurdering fra speciallæge i psykiatri af 12/9 2018 fremgår bl.a.:

"[60'erne] mand ... henvist med belastningssymptomer af depressiv karakter efter langvarig belastning i forbindelse med [familiemedlems] sygdomstilfælde og død, hvor [klageren] har forestået plejen i hjemmet igennem ... år. [Klageren] er via egen læge sat i behandling med Mirtazapin på mistanke om depression og på grund af indsovningsvanskeligheder. Fremstår nu med lettere depressive symptomer, accentuerede neurotiske karaktertræk og emotionelle belastningssymptomer sekundært til dette.

Det vurderes relevant at fortsætte den initierede antidepressive behandling samt at give et kort supplerende samtaleforløb for at støtte til en mere hensigtsmæssig følelsesforvaltning for at fremme funktionsniveauet i forhold til såvel arbejde som privatliv og forebygge sygdommelding.

Ankenævnet for Forsikring

33.

98486

[Klageren] har bedt om at et samtaleforløb bliver hos undertegnede og ønsker ikke samtale hos psykolog."

Af kommunalt notat af 28/1 2020 fremgår bl.a.:

"Vurdering af uarbejdsdygtighed:

[Klageren] fortæller, at han skal til læge d. 05.02.2020 for at få udfyldt LÆ285. Han fortæller, at han har arbejdes relateret stress symptomer, mange smerter i begge hofter og gener fra eksemen. Han har problemer med at gå, mange sår på kroppen fra eksemen og stadig ikke helt på toppen efter lang tids stress. Han har i 2018 og 2019 været til samtaler ved psykiater og psykolog, da egen læge mener der er tale om stress. Han afventer for nuværende en forundersøgelse d. 12.02.2020 ved Ortopædkirurgisk Ambulatorium i ... ifm. med en hofteoperation."

Af klagerens anmeldelse ved tab af erhvervsevne af 2/2 2020 til selskabet fremgår bl.a.:

4.	Hvornår mærkede du de første symptomer på svadommen/lidelsen?	Nedslidte hofter
	Har du tidligere haft samme lidelse?	Nej
	Har du fået en diagnose på din tilstand/sygdom?	Ja
	Beskriv venligst de helbredsmæssige gener, din tilstand/sygdom giver dig:	Hvad er diagnosen
		Slidgiqt i svær grad

5.	Har andre sygdomme indflydelse på din nuværende tilstand?	Ja
	Hvilken/hvilke? Angiv også, hvornår de opstod:	Kronisk atopisk eksem fra 2014 Grøn stær fra 2019 Depression/angst fra 2018

Af attest til sygedagpengeopfølgningen af 5/2 2020 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

1. Diagnose/årsag til sygefravær	
Skriv diagnose eller en kort beskrivelse af årsagen til sygefraværet Hofte artrose depression	
2. Vurdering af sygefravær	
På baggrund af konsultation ved fremmøde bedes du give en vurdering af sygefraværet/sygdomsbilledet i forhold til én af tre nedenstående kategorier og udfyld med øvrige oplysninger.	
...	
☒ Uklart sygdomsbillede, hvor der er behov for yderligere afklaring i sundhedsvæsenet	Behov for yderligere undersøgelse/behandling oplyses, herunder forventet varighed om muligt (angiv ca. antal uger fra dags dato) (SE BILAG FOR RESTEN AF TEKST)
...	

3. Vurdering af behov for skånehensyn, der kan fremme genoptagelse/påbegyndelse af arbejde	
Angiv eventuelle skånehensyn, der kan fremme, at patienten kan genoptage/påbegynde arbejde helt eller delvist eller deltage i beskæftigelsesrettet indsats	
☐ Særlige hensyn vedr. arbejdstid/arbejdstilrettelæggelse	Angiv evt. supplerende oplysninger
☒ Ikke stressende/ikke psykisk belastende funktioner	Angiv evt. supplerende oplysninger pt vil ved evt nyt job, efter en evt hofte operation, have behov for hjælp med at komme igang hermed og opfølgning på det.

...

Fortsat vurdering af behov for skånehensyn fra side 1	
☒ Tilpasning af arbejdsfunktioner fx aflastning af ryg, ben, skulder, arme	Angiv evt. supplerende oplysninger pt har tydelig betydelige smerter far hoften og kan ikke aktuelt varetage arbejde.

...

Behov for yderligere undersøgelse/behandling oplyses, herunder forventet varighed om muligt (angiv ca. antal uger fra dags dato)

Tydelig svære gener af hofteartrose og er henvist til vurdering på ortopædkirurgisk ambulatorium ... mhp. evt. operation, har ambulant tid 12/2-20.

Depressionen fremtræder velbehandlet, der er dog en bekymring for om han kan klare et nyt arbejde."

Af journalnotat af 12/2 2020 fra ortopædkirurgisk afdeling på hospitalet fremgår bl.a.:

"Aktuelt

Patienten er henvist grundet højresidige hoftesmerter. Smerterne har stået på gennem de sidste 5 år, men er intensiveret over det sidste års tid. Smerterne er lokaliseret i lysken og om i balden. Der er klassisk C-tegn. Patienten angiver sig hæmmet af smerterne både i bevægelse, men også i siddende stilling. Han har ikke så mange natlige smerter. Han har svært ved at få sko og strømper på. Patienten er kendt med atopisk eksem. Han er i behandling med Methotrexat samt salvebehandling. Han har to sår på højre hofte, som skal være fuldstændigt tørre og i niveau med huden, før et evt. operativt indgreb.

Objektivt

Ekstremiteter: Ved dagens undersøgelse er der egentlig fin stand og gang. Han går lidt langsomt og halter let på højre ben.

Med patienten på lejet er der fornemmelse af, at højre ben er lidt kortere end det venstre.

Der er fuld ekstension, fleksion til 70 grader, stort set ingen indadrotation og udadrotation på ca. 10 grader. Abduktion 10 grader og adduktion 10 grader.

Vurdering af undersøgelse

Røntgen af højre hofte viser udtalt artrose i højre hofte.

Plan

Patienten skal have isat en hofteprotese på højre side, ucementeret Pinnacle/Summit."

Af kommunalt notat af 10/3 2020 fremgår bl.a.:

"Vurdering af uarbejdsdygtighed:

...

På baggrund af de foreliggende oplysninger vurderes [klagerens] funktionsniveau, grundet hans gener fra smerterne i hoften, at være nedsat i en sådan grad, at han siden 25.11.2019 har været fuldt uarbejdsdygtig i arbejdet som [stilling] og inden for lignende jobs, og dermed fortsat berettiget til sygedagpenge, jf. sygedagpengelovens § 7.

...

Fra sidst:

har været igennem en lang periode med stress fra sit tidligere arbejde som [stilling] ved [klagerens arbejdsgiver] i ..., hvor han har været ansat i 40 år. Han er blevet opsagt fra d. 31.03.2020. Han har i 2018 og 2019 været til samtaler hos en psykiater og psykolog og får nu antidepressiv medicin og sovemedicin.

Han bor i hus med ... i ... og oplyser, at han godt kan klare hverdagen trods smerterne fra hofterne. Han oplyser, at han ligger mest ned, så mindskes smerterne."

Af journalnotat fra forundersøgelse på privathospitalet af 27/4 2020 fremgår bl.a.:

"DM169 Hofteledsartrose UNS, dx.

Patienten har igennem lang tid haft gener fra højre hofte. Smerterne er lokaliseret omkring hofte-regionen, specielt lysken og stråler ned på forsiden af femur og generer patienten dagligt. Gangdistancen er reduceret og der er flere andre daglige funktioner, som også er påvirkede.

...

ØVRIGE ORGANSYSTEMER

Har forhøjet blodtryk og derudover atopisk eksem.

...

MEDICIN

Får Metex pen 1 gang ugentligt mod eksem (pauserer for øjeblikket).

Monoprost 50 mg dagligt.

Mirta-zapin-30 mg dagligt.

Sertralin 50 mg dagligt.

Dermovat creme.

Bendroza 25 mg dagligt.

Candesartan 14 mg dagligt.

Pinex og Ibuprofen.

...

OBJEKTIVT

...

Gangen er haltende.

Højre hofte bevæges 0/80, 30/20, 10/15 grader.

Der er smerter i yderstillingerne.

Højre ben er ca. 1 cm længere end venstre.

Røntgen af højre hofte fra 15/1 2020 viser svær højresidig hofteartrose med udsletning af ledspalten.

KONKLUSION

Svær højresidig hofteartrose med mange daglige gener. Der findes indikation for højresidig total hoftealloplastik med ucementeret proteseekomponenter.

Der er overensstemmelse mellem lokalisering af patientens gener, objektive fund og radiologiske tegn."

Af journalnotat af 25/9 2020 fra ørelæge fremgår bl.a.:

"Audiogram

A DH931 Tinnitus

...

Synes hørelsen er blevet tiltagende dårlig over år. Har siddet med headset i mange år. Har især problemer i større forsamlinger og ved TV'et. Ingen problemer på tomandshånd. Har også tinnitus, susende. Ikke voldsom generende. Har en del stress - arbejder med dette. Ingen hovedpine, traumer, svimmelhed, smerter eller infektioner i øregang, mellemøre. Ingen neuro-infektioner. Ingen arvelig disposition til hørenedsættelse. Ingen ototoxica. Ingen allergi.

...

Konklusion: Snak om tinnitus og HA. Ikke helt indiceret ift. hørelsen endnu."

Af 8-ugers statusattest af 6/10 2020 fra konsulentvirksomheden fremgår bl.a.:

"Henvisningsårsag

[Klageren] har været tilbudt forløb ved [konsulentvirksomheden] siden 17. marts men har ønsket udskydelse af opstart til 6. maj 2020 grundet hofteoperation, som dog blev udskudt grundet Covid-19. [Klageren] har været fuldt sygemeldt siden 25. november 2019, efter en fælles fratrædelsesaftale tilbage i juli 2019, der blev indgået, som følge af [klagerens] tidligere sygemelding med stress, depression og angst 24. juli 2018. [Klageren] er henvist grundet depression og hofteproblematik.

Aktuel status i forhold til arbejdsmarkedet

[Klageren] er fuldt sygemeldt fra ledighed, dvs. uden tilknytning til arbejdsmarkedet. [Klageren] har længe været opsat på at søge seniorpension, men har ikke ansøgt endnu. [Klageren] har været afventende med at ansøge som følge af overvejelse om, hvorvidt han ønskede seniorpension. Efter at have truffet beslutningen har [klageren] ligeledes været afventende af uvisse årsager.

Aktuelle Tiltag fra [konsulentvirksomheden] / andre eksterne – forløbsprogression

[Klageren] har sporadiske samtaler med undertegnede psykolog på nuværende tidspunkt, og han har pauseret samtalerne med jobcoach grundet fokus på seniorpension.

[Klageren] har profiteret af samtalerne med psykolog, hvilket ses ved et lavere stress- og angstniveau. [Klageren] har dage, hvor han er nedtrykt, men beretter ikke længere om problemer med angst-episoder relateret til stress. Dog har han vedholdende bekymringer om sit helbred.

[Klageren] er fortsat tilknyttet fysioterapeut udenfor [konsulentvirksomheden], grundet kort afstand til denne.

Faglig vurdering af aktuel funktionsevne

[Klageren] er stadig hæmmet af tidligere belastning i form af sænket energiniveau, stemningsleje og kognitive funktionsevner (tinnitus, hukommelse og koncentration).

Der ses dog primært barriere for tilbagevenden til beskæftigelse ved hans fysiske helbred, hvor særligt [klageren] eksem-problematik volder ubehag. Det vurderes, at [klageren] fortsat har depressive symptomer, ligesom han er lettere stressbar og har øget tendens til bekymring som følge af hans fysiske helbred. [Klageren] er medicineret for depression og bekymringer med en kombination af Sertralin og Mirzita-pin. For at [klageren] vil kunne opnå tilbagevending til beskæftigelse, kræves der yderligere progression på disse områder. Aktuelle samtalefrekvens muliggør dog ikke dette, hvilket begrundes med motivation for seniorpension.

Motivation og samarbejdstilgang

[Klageren] er opsat på at opnå seniorpension, og han er således ikke motiveret for at opnå tilknytning til arbejde igen. Såfremt seniorpensionen afvises, vil han intensivere forløbet ved [konsulentvirksomheden] mhp. at opnå bedring og komme tilbage i beskæftigelse.

[Klageren] er meget samarbejdsvillig i samtalerne, men har som nævnt i højere grad fokus rettet mod seniorpension end bedring af psykiske helbred.

...

Arbejdsmarkedshindrende barrierer/skånebehov:

[Klageren] ser sig ikke selv tilbage på arbejdsmarkedet grundet hans helbred, og hans arbejdsidentitet er således meget lav på nuværende tidspunkt. Ved en evt. tilbagevending vil der kræves langsom optrapning og stort arbejde med accepten af at skulle på arbejdsmarkedet igen. Det er ikke forventeligt ud fra nuværende helbredssituation og arbejdsidentitet, at [klageren] vil opnå fuld raskmelding ved tilbagevending.

Aktuelt arbejdsmarkedsperspektiv:

Der er ikke planlagt tilbagevending til arbejde, men derimod ansøgning om seniorpension. Det er aftalt med [klageren], at denne skal søges snarest mhp. afklaring inden 31/12, hvor reglerne for seniorpension antageligvis ændres. Anbefalingen om at søge snarligt er kommet fra sagsbehandler på jobcenteret.

Faglig vurdering af aktuel arbejdsevne:

Der kan ikke laves vurdering af aktuel arbejdsevne, da [klageren] ikke har været i beskæftigelse siden 25. november 2019, hvor han var i gang med optrapning i stillingen som ... fra tidligere sygemelding. En vurdering af arbejdsevne vil kræve tilknytning til arbejdsmarkedet. Det forventes at [klageren] på nuværende tidspunkt vil være i stand til at varetage beskæftigelse med lavt timetal.

Erhvervsprognose:

Erhvervsprognose afhænger af, om [klageren] får tilkendt seniorpension. [Klageren] beretter, at hans sagsbehandler vurderer dette muligt. Hvis ikke [klageren] tilkendes seniorpension, vurderes det, at han vil skulle have en optrappende virksomhedspraktik med start på lavt timetal. Det forventes ikke i så fald, at [klageren] opnår raskmelding inden for forløbsperioden."

Af generel helbredsattest af 7/12 2020 fra klagerens egen læge fremgår bl.a.:

"1. Sygehistorie

Her beskrives alle for sagen relevante sygdomsforløb og tilstande. Der kan indgå relevante udskrivningsbreve, speciallægeundersøgelser, laboratorieundersøgelser, røntgenundersøgelser, funktionsprøver m.v., evt. i uddrag. Forbrug af medicin, tobak, alkohol og narkotika beskrives, hvis det er relevant.

1. Diagnose/diagnoser?

Forhøjet blodtryk: velbehandlet

Atopisk dermatit ('astma eksem'): er i avanceret behandling via hudafdelingen i ... med immun-dæmpende behandling i form af Methotrexat, foruden Dermovat creme, får aktuelt hjælp daglig af hjemmesygeplejen til smørring.

Slidgigt i hofter: maj 2020 fået kunstig hofte på h side, god effekt. Har også gener v hofte, men ikke så udtalt at operation endnu er aktuelt.

Tinnitus: vi har ikke notat fra ørelægen. Tinnituis har man ikke nogen specifik behandling af.

Depression og neurotiske personlighedstræk: psykiater ..., [klinik] noterer april 2019 neurotisk karaktertræk og psykolog ... noterer i november 2020 noterer usikkerhed, tendens til at undgå konfrontationer og konflikter og tillægger en del heraf han personlighed.

Undertegnede har i de konsultationer 3 konsultationer jeg har haft med ham i 2020 noteret den samme iboende ængstelighed og konfliktskyhed, hvor han meget hurtigt trækker sig for enhver lille optræk til uenighed, længe før det egentlig bliver en uenighed. Han selv er meget fokuseret på funktionen i et [stilling], som han er nærmest fobiske angst for nu.

Er i fast behandling med Sertralin 100 mg og Mirtazapin 30 mg.

2. Vurderes det, at [klagerens] arbejdsevne er varigt og væsentlig nedsat? svar ja: hans atopiske dermatit er trods avanceret behandling ikke i ro, og vil give bl.a. natlig uro. Tinnitus er kronisk og betyder påvirket koncentration, og vil påvirke hans evne til at fungerer i et [stilling]. Karakterne af hans personligheds træk er af ængstelig/dependent karakter, som har tendens til at disponere til stress og udbrud af angst og depression ved belastning, hvilket skete i hans tidligere arbejde i [stilling] i [klagerens arbejdsgiver]. Angst og depression kan behandles, men de grundlæggende personlighedstræk er umulige at ændre betydende som [60'erne].

3. Skønnes der sammenhæng med de objektive helbredsmæssige forhold, og [klagerens] egen opfattelse af, at han ikke er i stand til at arbejde indenfor [hittidige stilling]? svar ja, forventer ikke han er i stand til at vende tilbage til tidligere jobfunktion.

4. Vurderes det, at [klagerens] arbejdsevne er nedsat således, at [klageren] ikke kan varetage arbejdsopgaverne i sit seneste job (...) med 15 timer ugentligt eller derover? (Vigtig at der tages stilling til dette spørgsmål, da det er en af kravene i forhold til at blive bevilget seniorpension). svar Ja, han var en periode sygemeldt på ½ tid svt 3½ timer dgl inkl frokostpausen, men måtte sygemeldes fuld derfra. Han er [uddannelse] som egentlig ...-funktion, som i dag til nær er afskaffet pga. ændringer i [klagerens arbejdsgiver] og erstattet af [anden] funktion, og det bliver han ikke i stand til at vende tilbage til.

5. Er der yderligere oplysninger som kan være relevante i forhold til seniorpensionssagen: svar nej ...

2. Objektiv undersøgelse, især med henblik på de aktuelle helbredsklager

obj god almentilstand, middel ernæring tilstand

hofter: ia.

v knæ: smerter efter nyligt traume

psykisk: ængstelig, sidder anspændt og urolig, neutralt stemningsleje

...

4. Behandlingsmuligheder

ingen, fraset fortsat antidepressiva sertralin og mirtazapin.

...

5. Beskrivelse af funktionsevnen

Beskrivelse af patientens sædvanlige arbejdsfunktion med begrundet angivelse af, hvad patienten ikke længere kan påtage sig.

I forhold til hans tidligere jobfunktion er det usandsynligt han kan vende tilbage hertil.

...

7. Forslag til socialmedicinske behandlingsmuligheder

NB: Afgørelse om en evt. social ydelses art og omfang træffes af kommunen.

senior pension oplagt mulighed"

Af afslutningsrapport af 17/4 2021 fra konsulentvirksomheden fremgår bl.a.:

"Indsatser og forløbsudvikling, herunder beskrivelse af effekt/opnået progression

[Klageren] har igennem forløbet deltaget i 8 samtaler med undertegnede psykolog samt ét møde med jobrådgiver, [Klageren] har ytret ønske om at kunne vende tilbage til [jobrådgiver], men han har sidenhen fravalgt dette, grundet forventning om at få tildelt seniorpension. Seneste samtale med psykolog er gennemført 6. oktober 2020. Seneste kontakt til [klageren] er foregået i marts 2021.

Det gennemgående fokus i forløbet har under samtalerne med undertegnede psykolog fokuseret på [klagerens] belastede fysiske helbred, og bekymringer afledt af dette, herunder bekymringer at søge seniorpension. Den udførte intervention har været rettet mod at mindske belastningssymptomer og motivere [klageren] til at søge seniorpension, der også fagligt vurderes at være den rette løsning på hans situation.

Samtaler med undertegnede psykolog har omhandlet frygt for tilbagevenden til arbejdsmarkedet samt opretholdelse af trivsel sideløbende med håndtering af frygt forbundet med [klagerens] omfattende problemer med fysisk helbred; herunder operationer; grå stær, tinnitus og udtalt atopisk eksem. [Klagerens] fysiske helbred har gennem forløbet givet [klageren] anledning til store bekymringer, og i samspil med smerter fra eksemen, har [klagerens] frygt og tanker været en årsag til udtalte søvn vanskeligheder og isolation.

[Klagerens] psykiske symptombillede omfatter ved forløbets afslutning stadig uro og ængstelighed relateret til [klagerens] fysiske helbred. [Klageren] har opnået udvikling på den frygt og uro, der har været knyttet til tankerne om at skulle vende tilbage til arbejdsmarkedet. Denne frygt og afledte uro er aftaget markant i forbindelse med bevilling af seniorpension.

Der er specielt set effekt for [klageren] i, at han har genoptaget sociale aktiviteter i sit begrænsede sociale netværk. Her har han bl.a. fået støtte i forbindelse med operationer, ligesom han har opsøgt trivselsfremmende samvær både blandt venner og familie. Det har ligeledes været forbundet med frygt at skulle række ud efter disse parter, hvorfor der ses progression i [klagerens] evne til at håndtere sin angst.

Begrænset kontakt til undertegnede psykolog og tilknyttet jobcoach, skal også finde i [klagerens] forhåbning om at blive tilkendt seniorpension, som har været det primære fokus for [klageren]. Efteråret 2020 har været præget af frygt for at sende ansøgning om seniorpension afsted, da [klageren] har frygtet at få afslag. Ansøgningen er dog sendt af sted ultimo oktober. Sideløbende med håndteringen og bearbejdning af [klagerens] usikkerhed overfor at sende ansøgning om seniorpension, har [klageren] haft tilknytning til ekstern fysioterapeut.

Begrundelsen for, at denne indsats er fortaget eksternt skal ses i, at [klageren] på daværende tidspunkt og til stadighed har nedsat bevægelighed, hvorfor en nærtliggende fysioterapeut var at foretrække.

[Klageren] meddeler pr. 10. marts 2021, at han er blevet bevilliget seniorpension af ... kommune. Det er ikke angivet, hvornår denne bevilling er indtruffet. [Klageren] ønsker ikke at gøre brug af [konsulentvirksomheds]-forløbet, da han tilkendegiver, at hans psykiske udfordringer på nuværende tidspunkt kan tilskrives usikkerheden omkring at skulle genindtræde på arbejdsmarkedet i anden stilling, end han er bekendt med efter 40 år i samme virksomhed.

Beskrivelse af aktuel helbreds- og beskæftigelsesmæssig status

[Klageren] fremstår stadig belastet særligt med sit fysiske helbred. Herunder med udfordringer i bevægeapparat; atopisk eksem, og generelt slid på kroppen, som forhindrer ham i at varetage arbejde.

[Klageren] vender ikke tilbage til beskæftigelse, da han er bevilliget seniorpension efter eget ønske.

Aktuelt arbejdsmarkedsperspektiv:

[Klageren] vender ikke tilbage til beskæftigelse grundet bevilling af seniorpension.

Faglig vurdering af aktuel funktionsevne

[Klagerens] primære barriere for tilbagevenden til arbejde skal ses i hans fysiske helbred, og heraf afledt frygt forbundet med helbredet. Frygten for at blive blind som følge af grå stær, har været central, mens [klagerens] hofteproblemer har været primær årsag til nedsat bevægelighed. Herudover ses atopisk eksem som en yderligere belastende faktor, da den forhindrer [klagerens] i at opretholde stabil søvn, ligesom den i [klagerens] tilfælde medfører konstant svie og smerter. Tankerne om tilbagevenden til arbejdsmarkedet er for [klagerens] forbundet med megen frygt, og disse ses udløsende for uro; søvnproblemer; opblussen af eksem og angst. Det vurderes ikke sandsynligt, at denne præmis ændrer sig inden [klagerens] pensionsalder.

Faglig vurdering af aktuel arbejdsevne

[Klagerens] aktuelle arbejdsevne vurderes yderst begrænset, hvilket bl.a. ses ved, at han

Anbefalinger, såvel behandlings- som beskæftigelsesmæssige

[Klageren] meddeler, at han får optimal hjælp til sine fysiske problemstillinger, hvilket han har fået sparring på af flere ... Det kan ikke vurderes af undertegnede, hvorvidt behandlingen er optimal; ej heller prognosen herfor.

Anbefalingerne i forhold til beskæftigelse, vil afhænge af [klagerens] fysiske helbred, da hans psykiske belastninger er set relateret til frygten for at skulle vende tilbage til beskæftigelse. Disse belastninger, og anbefalingerne afledt af disse, er ikke længere aktuelle efter bevilling af seniorpension.

Erhvervsprognose, herunder sammenfatning ift. status på overordnet målsætning

Som tidligere angivet har [klageren] opnået forbedring på sit psykiske symptom billede, særligt hvad angår frygt for tilbagevenden til beskæftigelse og social isolation, men [klageren] kommer

ikke tilbage i beskæftigelse grundet seniorpension, som er bevilliget med baggrund i fysiske helbredsproblemer."

Af journalnotat af 8/12 2022 fra øjenklinikken fremgår bl.a.:

"ÅRSAG TIL KONTAKT: får øjendråber Monoprost x 1 til begge øjne mod forhøjet øjentryk. Synet er blevet mere tåget.

Tryk 25/30 mm Hg før behandlingsstart jan. 2019.

Stikkende ondt i ve. øje ind i mellem.

TIDLIGERE: ingen kendt øjensygdom.

BRILLER/KONTAKTLINSE: multifokale briller.

...

OBJEKTIVT:

EXTERNA: pæne øjenomgivelser. Ingen ptose.

STILLING, LEJRING, MOTILITET: parallelle øjenakser, ingen enofthalmus eller exofthalmus, frie øjenbevægelser.

PUPILLER: ve. > hø., pupiller reagerer naturligt for direkte og indirekte lys.

VISUS hø.øje: 0.5 e.k. ubma

VISUS ve.øje: 0.6 e.k. ubma

LUFTTRYK: 24/(30)(26)(27) mm Hg

ØJENTRYK, Icare: 25/31 mmHg

SPL.HØ.: ingen hyperæmi, cornea klar, forreste kammer dybt og reaktionsløst, let nukleær og bagre cataract.

SPL.VE.: ingen hyperæmi, cornea klar, forreste kammer dybt og reaktionsløst, let nukleær cataract.

OFTHALMOSKOPI (undersøgelse af nethindens centrum og periferi) i mydriasis med 90D-linse:

HØ.ØJE: retina tilliggende. Macula normal. Ingen corpusuklarhed. Papil-c/d-ratio: 0.3

VE.ØJE: retina tilliggende. Macula normal med lille hæm. ved fovea. Ingen corpusuklarhed. Papil-c/d-ratio: 0.8. Papil glaukomsuspekt.

PERIMETRI er lavet i dag: MD: 12,8/14,7 dB: fluktuerende defekter

Papil-OCT:

HØ: RNFL udenfor normalområde centralt. Grænseudtyndet superiort og inferotemporalt.

VE: RNFL udenfor normalområde centralt, superiort og inferotemporalt. Grænseudtyndet nasalt og inferonasalt.

Macula-OCT:

HØ: normalt fovealt relief. Intakt RPE. Central nethindetykkelse: 252 my.

VE: normalt fovealt relief. Lille velafgrænset hyperrefleksion paracentralt (sv.til hæmorrhagi). Intakt RPE.

Central nethindetykkelse: 258 my.

VURDERING:

Utilstrækkelig trykreduktion

Henvisning til øjensygdomme, [hospital], mhp. vurdering vedr. lasertrabekuloplastik."

Af journalnotat fra forundersøgelse af 14/12 2022 fra privathospitalet fremgår bl.a.:

"DM169 Hoftelædsartrose UNS sin.

Patienten er tidligere opereret her med højresidig hoftealloplastik for godt 2 år siden med godt resultat. Henvender sig nu med gener fra venstre hofte. Smerterne er lokaliseret svarende til lyskere regionen strålende ned på forsiden af femur, generer patienten dagligt. Gangdistancen er reduceret og der er flere andre daglige funktioner som også er påvirket. Patienten klager i øvrigt også over smerter svarende til halebenet. Intet kendt traume. Der er ingen smerter strålende længere ned i underekstremiteterne.

OBJEKTIVT

Gangen er haltende.

Venstre hofte bevæges 0/90, 30/20, 0/10.

Der udløses smerter ved bevægelse i yderstillingerne.

Benene lige lange. Gode fodpuls.

Der er ingen ømhed over trochanter eller i lysken, men derimod udtalt ømhed over os coccygis.

Røntgen af bækkenet viser svær venstresidig hofteartrose med udsletning af ledspalten og deformation af caput.

På højre side velplaceret hoftealloplastik.

KONKLUSION

- 1) Venstresidig hofteartrose med mange daglige smerter.

Der findes indikation for venstresidig hoftealloplastik, men patienten har ikke længere nogen sundhedsforsikring og vil overveje muligheden for operation senere.

- 2) Patienten har udtalte smerter svarende til halebenet og ved objektiv undersøgelse er der ømhed ved palpation. Jeg foreslår der bliver foretaget en ultralydsskanning og eventuel steroidblokkade på halebenet."

Af journalnotat af 5/1 2023 fra klinikken for øjensygdomme på hospitalet fremgår bl.a.:

"Seneste besøg:

03.01.2023 21:03

Diagnose(r):

A DH400 Glaukom suspekt"

Af journalnotat af 8/8 2023 fra hjerteklinikken på hospitalet fremgår bl.a.:

"Beskrivelse: [60'erne] herre, kendt med hypertension. Henv. fra egen læge pga. ve. brystsmerter med udstråling til ryg ved skulderblad sin. Første anfald d. 10.7. hvor pt. får klemmende ve. ubehag og opkast. Det starter imens pt. er i hvile. Efterfølgende også anfald ved aktivitet men det svinger. Anfaldene er af ca. en times varighed og har igennem en periode været næsten dgl. VAS 5-6. Pt. oplever lindring ved stillings- eller lejringsændring. Desuden diskret stakåndethed ifm. disse.

Kendt med depression, hofteledsartrose, grøn stær og svær grad af eksem."

Øvrige organsystemer:

Andet: Systematisk adspurg. Ingen klager, nyttilkomne.

Vurdering af prøver og undersøgelser:

Beskrivelse: Hyperkolesterolæmi med kolesterol tidl. på 5,2, indenfor de sidste par mdr. steget til 6,5. Pt. angiver at den nye hudmedicin kan give forhøjet kolesterol, hvilket må være tilfældet her. Forhøjet CK d. 13.7. på 326. Ellers upåfaldende blodprøver.

Ekko v. sygepl. d.d. l.a.

Rtg. thorax april 23 i.a.

EKG:

Suppl. beskrivelse: Sinusrytme, frekvens 70, smalle og høje QRS-kompl. Der vurderes ingen STdeviationer.

Således vurderes ingen tegn til akut iskæmi eller arytmi.

Vurdering/konklusion:

Beskrivelse: [60'erne] herre, med anginøse smerter. Fam. disp. til hypertension og hyperkolesterolæmi."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Før vi udbetaler dækning ved tab af erhvervsevne

Vi udbetaler dækning ved tab af erhvervsevne, hvis følgende betingelser er opfyldt.

- Den forsikrede har enten midlertidigt eller længerevarende mistet sin erhvervsevne på grund af sygdom eller en ulykke. Du kan se, hvad forskellen er på et 'midlertidigt' og et 'længerevarende' tab af erhvervsevne i afsnittene 'Når den forsikrede har et midlertidigt tab af erhvervsevne' og 'Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne'
- Tabet af erhvervsevne er så stort i hele karenperioden, at det efter karenperiodens udløb giver ret til udbetaling – se dækningsoversigten. Karenperioden starter tidligst, når den forsikrede første gang behandles af en læge.
- Forsikringen er i kraft i hele karenperioden.
- Den forsikrede mister erhvervsevnen og er berettiget til at få udbetalt dækning i perioden, fra dækning træder i kraft, til den ophører – uanset årsagen.

...

Når den forsikrede har et midlertidigt tab af erhvervsevne

Et midlertidigt tab af erhvervsevne vil sige, at den forsikrede ikke er i stand til at passe sit arbejde som hidtil i en periode. Før vi udbetaler en dækning, vurderer vi derfor erhvervsevnen ud fra det omfang, forsikrede kan passe sit arbejde – se dækningsoversigten.

Erhvervsevnen afgøres blandt andet på grundlag af en erklæring fra en læge, som vi vælger. Vi udbetaler kun dækning ved et midlertidigt tab af erhvervsevne, hvis den forsikrede har haft arbejde inden for det sidste år før den 1. sygedag – eller skadedagen, hvis tabet af erhvervsevne skyldes en ulykke.

Udbetaling efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne

Udbetalingen starter, når den forsikredes erhvervsevne har været sat ned uafbrudt i det antal måneder, der står i dækningsoversigten (karenperioden). Vi udbetaler ikke en dækning efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne, når en af de følgende betingelser gør sig gældende.

- Den forsikrede kan igen passe sit arbejde.
- Det midlertidige tab af erhvervsevne har været halvandet år fra karenperiodens start.

- Vi vurderer, at tabet af erhvervsevne er længerevarende, og at udbetalingen kan fortsætte efter reglerne herfor.
- Dækningen ophører.

Vurdering af om tabet af erhvervsevne er længerevarende

Når vi skønner, at den forsikredes tilstand er blevet tilstrækkelig stabil, vurderer vi, om tabet af erhvervsevnen fremover skal betragtes som længerevarende. Det er en forudsætning, at den forsikrede fortsat er sygemeldt. På baggrund af helbredsoplysninger, herunder eventuelt en erklæring fra en læge, som vi vælger, vurderer vi, om erhvervsevnen længerevarende er sat så meget ned, at der ifølge dækningsoversigten er ret til udbetaling.

Imidlertid vurderer vi altid den forsikredes fremtidige erhvervsevne, når hans/hendes midlertidige tab af erhvervsevne har været i halvandet år. Vi kan dog vælge at udskyde vurderingen i et begrænset tidsrum en eller flere gange. I så fald fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne.

Selvom den forsikrede har fået tilkendt offentlig førtidspension eller har ret til et tilbud om fleksjob, kan han/hun ikke nødvendigvis få udbetalt dækning ved tab af erhvervsevne. Det skyldes, at reglerne for at få førtidspension og fleksjob ikke er de samme som reglerne for, hvornår man har ret til udbetaling af dækningen.

Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne

Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevne fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse – og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmuligheder.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevnetab sat ned med 2/3.

Når vi laver vores skøn over indtægten

- vurderer vi ikke situationen på arbejdsmarkedet, og om den forsikrede vil blive i stand til at få et job med sin uddannelse.
- medregner vi løn og offentlige ydelser samt tilskud, den forsikrede får som led i en beskæftigelsesordning, som for eksempel fleksjob. Det gælder både direkte og indirekte offentlige ydelser og tilskud, den forsikrede får for eksempel via sin arbejdsgiver.

Vi kan når som helst kræve, at den forsikrede dokumenterer, at betingelserne for udbetaling af dækningen er opfyldt. Retten til at få udbetalt efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne falder væk, hvis vi vurderer, at de nævnte forudsætninger ikke længere er til stede eller når dækningen ophører."

Ankenævnet for Forsikring

45.

98486

Nævnet har videre fået forelagt selskabets brev fra november 2013, november 2015 og november 2017 vedrørende ændringer i dækningen ved tab af erhvervsevne.

Nævnet udtaler:

Klageren – der er født i 1950'erne – blev i kommunalt regi sygemeldt den 25/11 2019 på grund af stress, eksem og dårlig hofte. Han blev opsagt pr. 31/3 2020. Efterfølgende blev klageren tilkendt seniorpension af kommunen. Selskabet har ydet midlertidig dækning fra 25/5 2020 til 1/5 2021, hvorefter selskabet vurderede, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst halvdelen.

Klageren ønsker fortsat dækning efter den 1/5 2021 med tillæg af renter og dækning af udgifter til repræsentant. Derudover ønsker han dækning af udgifterne til forundersøgelsen på privathospitalet af 12/12 2022.

Klageren har anført, at hans generelle helbredstilstand er uforenelig med varetagelsen af et relevant erhverv på mindst halv tid på grund af fysiske og psykiske gener. Der foreligger dokumentation for hoftelidelse, øjelidelse, ørelidelse, psykiske lidelser, hudlidelser og forhøjet blodtryk. Han har som følge heraf en række forskellige gener, herunder koncentrationsbesvær, nedsat bevægelighed og nedsat gangdistance. Klageren har anført, at de lægelige oplysninger fra december 2022 og januar 2023 skal inddrages i vurderingen af det generelle erhvervsevnetab fra 1/5 2021, idet genebilledet, der er beskrevet forud for oplysninger grundlæggende set er enslydende. Klageren har anført, at vurderinger og tilkendegivelser fra lægerne viser, at han efter den 7/12 2020 fortsat har gener fra hofterne, og at det har formodningen imod sig, at øjengenerne først er opstået samtidig med diagnosen.

Selskabet har principalt gjort gældende, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 1/5 2021 af helbredsmæssige årsager er nedsat til halvdelen eller derunder. Selskabet har anført, at der i de lægelige akter er beskrevet meget begrænsede helbredsmæssige

gener som følge af klagerens forskellige lidelser/sygdomme. Selskabet har anført, at klageren havde hoftegener inden operationen af højre hofte den 27/5 2020, at klageren har opnået god effekt af operationen, og at det herefter ikke lægeligt er beskrevet, at klageren oplever gener fra højre hofte. Selskabet har anført, at der ikke foreligger lægelige oplysninger om erhvervshindrede gener som følge af tinnitus eller øjenssygdom, og at klageren først er diagnosticeret med grøn stær den 3/1 2023. Selskabet har anført, at klageren ikke har dokumenteret, at hans psykiske gener alene eller sammen med hans fysiske gener bevirker, at hans generelle erhvervsevne af helbredsmæssige årsager er nedsat med mindst halvdelen. Selskabet har anført, at klageren ikke har fået sin arbejdsevne belyst i et kommunalt jobafklaringsforløb, og at det af oplysningerne fra konsulentvirksomheden fremgår, at klageren heller ikke var motiveret i relation til at afklare sin erhvervsevne.

Selskabet har subsidiært gjort gældende, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne fra 1/5 2021 til december 2022 af helbredsmæssige årsager var nedsat til halvdelen eller derunder. Selskabet har anført, at klageren ikke har fremlagt lægelige akter fra 7/12 2020 til 14/12 2022, hvorfor der ikke foreligger lægelig dokumentation for gener som følge af slidgigt i venstre hofte før 14/12 2022. Selskabet har anført, at klagerens funktionsnedsættende gener i venstre hofte må anses som en ny skade, der efter forsikringsbetingelserne skal behandles selvstændigt, at der er en karenperiode på 6 måneder, at klagerens forsikringsdækning ved tab af erhvervsevne ophørte pr. 1/4 2023, og at klageren derfor ikke vil være berettiget til udbetaling på den baggrund.

Af vurdering fra speciallæge i psykiatri af 12/9 2018 fremgår det, at klageren er henvist med "belastningssymptomer af depressiv karakter efter langvarig belastning i forbindelse med [fami-
liemedlems] sygdomstilfælde og død, hvor [klageren] har forestået plejen i hjemmet igennem ... år. [Klageren] er via egen læge sat i behandling med Mirtazapin på mistanke om depression og på grund af indsovningsvanskeligheder. Fremstår nu med lettere depressive symptomer, accentuerede neurotiske karaktertræk og emotionelle belastningssymptomer sekundært til dette".

Af kommunalt notat af 28/1 2020 fremgår det, at klageren "fortæller, at han har arbejdsrelateret stresssymptomer, mange smerter i begge hofter og gener fra eksemen. Han har problemer med at gå, mange sår på kroppen fra eksemen og stadig ikke helt på toppen efter lang tids stress".

Af attest til sygedagpengeopfølgningen af 5/2 2020 fra klagerens egen læge fremgår det, at diagnoserne/årsagerne til sygefravær skyldes hofteartrose og depression, og at klageren har "tydelig svære gener af hofteartrose og er henvist til vurdering på ortopædkirurgisk ambulatorium ... mhp. evt. operation, har ambulant tid 12/2-20. Depressionen fremtræder velbehandlet, der er dog en bekymring for om han kan klare et nyt arbejde".

Af journalnotat fra privathospitalet af 27/4 2020 fremgår det, at klageren "igennem lang tid haft gener fra højre hofte. Smerterne er lokaliseret omkring hofteregionen, specielt lysken og stråler ned på forsiden af femur og generer patienten dagligt. Gangdistancen er reduceret og der er flere andre daglige funktioner, som også er påvirkede. ... Røntgen af højre hofte fra 15/1 2020 viser svær højresidig hofteartrose med udsletning af ledspalten".

Af journalnotat af 25/9 2020 fra ørelæge fremgår det, at det "synes hørelsen er blevet tiltagende dårlig over år. Har siddet med headset i mange år. Har især problemer i større forsamlinger og ved TV'et. Ingen problemer på tomandshånd. Har også tinnitus, susende. Ikke voldsom generende. Har en del stress – arbejder med dette. Ingen hovedpine, traumer, svimmelhed, smerter eller infektioner i øregang, mellemøre. ... Konklusion: Snak om tinnitus og HA. Ikke helt indiceret ift. hørelsen endnu".

Af 8-ugers statusattest af 6/10 2020 fra konsulentvirksomheden fremgår det, at klageren "har profiteret af samtalerne med psykolog, hvilket ses ved et lavere stress- og angstniveau. [Klageren] har dage, hvor han er nedtrykt, men beretter ikke længere om problemer med angstepisode relateret til stress. Dog har han vedholdende bekymringer om sit helbred ...

[Klageren] er stadig hæmmet af tidligere belastning i form af sænket energiniveau, stemningsleje og kognitive funktionsevner (tinnitus, hukommelse og koncentration). Der ses dog primært barriere for tilbagevenden til beskæftigelse ved hans fysiske helbred, hvor særligt [klageren] eksem-problematik volder ubehag. Det vurderes, at [klageren] fortsat har depressive symptomer, ligesom han er lettere stressbar og har øget tendens til bekymring som følge af hans fysiske helbred. [Klageren] er medicineret for depression og bekymringer med en kombination af Sertralin og Mirzita-pin. For at [klageren] vil kunne opnå tilbagevending til beskæftigelse, kræves der yderligere progression på disse områder. Aktuelle samtalefrekvens muliggør dog ikke dette, hvilket begrundes med motivation for seniorpension. ... [Klageren] er opsat på at opnå seniorpension, og han er således ikke motiveret for at opnå tilknytning til arbejde igen. Såfremt seniorpensionen afvises, vil han intensivere forløbet ved [konsulentvirksomheden] mhp. at opnå bedring og komme tilbage i beskæftigelse. [Klageren] er meget samarbejdsvillig i samtalerne, men har som nævnt i højere grad fokus rettet mod seniorpension end bedring af psykiske helbred".

Af generel helbredsattest af 7/12 2020 fra klagerens egen læge fremgår det, at "forhøjet blodtryk: velbehandlet. Atopisk dermatit ('astma eksem'): er i avanceret behandling via hudafdelingen i ... med immundæmpende behandling i form af Methotrexat, foruden Dermovat creme, får aktuelt hjælp daglig af hjemmesygeplejen til smørring. Slidgigt i hofter: maj 2020 fået kunstig hofte på h side, god effekt. Har også gener v hofte, men ikke så udtalt at operation endnu er aktuelt. Tinnitus: vi har ikke notat fra ørelægen. Tinnituis har man ikke nogen specifik behandling af. Depression og neurotiske personlighedstræk: psykiater ..., [klinik] noterer april 2019 neurotisk karaktertræk og psykolog ... noterer i november 2020 noterer usikkerhed, tendens til at undgå konfrontationer og konflikter og tillægger en del heraf han personlighed. ... Er i fast behandling med Sertralin 100 mg og Mirtazapin 30 mg". Det fremgår videre, at lægen vurderer, at klageren arbejdsevne er varigt og væsentlig nedsat, og at "hans atopiske dermatit er trods avanceret behandling ikke i ro, og vil give bl.a. natlig uro. Tinnitus er kronisk og betyder påvirket koncentration, og vil påvirke hans evne til at fungerer i et [stilling].

Karakteren af hans personligheds træk er af ængstelig/dependent karakter, som har tendens til at disponere til stress og udbrud af angst og depression ved belastning, hvilket skete i hans tidligere arbejde i [stilling] i [klagerens arbejdsgiver]. Angst og depression kan behandles, men de grundlæggende personlighedstræk er umulige at ændre betydende som [60'erne]". Af den objektive undersøgelse fremgår det, at "obj god almentilstand, middel ernæring tilstand. Høfter: ia".

Af afslutningsrapport af 17/4 2021 fra konsulentvirksomheden fremgår det, at klagerens "psykiske symptombillede omfatter ved forløbets afslutning stadig uro og ængstelighed relateret til [klagerens] fysiske helbred. [Klageren] har opnået udvikling på den frygt og uro, der har været knyttet til tankerne om at skulle vende tilbage til arbejdsmarkedet. Denne frygt og afledte uro er aftaget markant i forbindelse med bevilling af seniorpension ... [Klageren] fremstår stadig belastet særligt med sit fysiske helbred. Herunder med udfordringer i bevægeapparat; atopisk eksem, og generelt slid på kroppen, som forhindrer ham i at varetage arbejde. [Klageren] vender ikke tilbage til beskæftigelse, da han er bevilliget seniorpension efter eget ønske. ... [Klagerens] aktuelle arbejdsevne vurderes yderst begrænset, ... [Klageren] meddeler, at han får optimal hjælp til sine fysiske problemstillinger, hvilket han har fået sparring på af flere ... Anbefalingerne i forhold til beskæftigelse, vil afhænge af [klagerens] fysiske helbred, da hans psykiske belastninger er set relateret til frygten for at skulle vende tilbage til beskæftigelse. Disse belastninger, og anbefalingerne afledt af disse, er ikke længere aktuelle efter bevilling af seniorpension".

Af journalnotat af 8/12 2022 fra øjenklinikken fremgår det, at "ÅRSAG TIL KONTAKT: får øjendråber Monoprost x 1 til begge øjne mod forhøjet øjentryk. Synet er blevet mere tåget. Tryk 25/30 mm Hg før behandlingsstart jan. 2019. Stikkende ondt i ve. øje ind i mellem. TIDLIGERE: ingen kendt øjensygdom".

Af journalnotat fra forundersøgelse af 14/12 2022 fra privathospitalet fremgår det, at klageren "henvender sig nu med gener fra venstre hofte. Smerterne er lokaliseret svarende til lyskeregi- onen strålende ned på forsiden af femur, generer patienten dagligt. Gangdistancen er reduce- ret og der er flere andre daglige funktioner som også er påvirket. Patienten klager i øvrigt også over smerter svarende til halebenet. Intet kendt traume. Der er ingen smerter strålende længe- re ned i underekstremiteterne. OBJEKTIVT Gangen er haltende. Venstre hofte bevæges 0/90, 30/20, 0/10. Der udløses smerter ved bevægelse i yderstillingerne. Benene lige lange. Gode fodpulse. Der er ingen ømhed over trochanter eller i lysken, men derimod udtalt ømhed over os coccygis. Røntgen af bækkenet viser svær venstresidig hofteartrose med udsletning af ledspal- ten og deformation af caput. På højre side velplaceret hoftealloplastik. KONKLUSION 1) Vens- tresidig hofteartrose med mange daglige smerter. Der findes indikation for venstresidig hofteal- loplastik, men patienten har ikke længere nogen sundhedsforsikring og vil overveje muligheden for operation senere. 2) Patienten har udtalte smerter svarende til halebenet og ved objektiv undersøgelse er der ømhed ved palpation. Jeg foreslår der bliver foretaget en ultralydsskanning og eventuel steroidblokada på halebenet".

Af journalnotat af 5/1 2023 fra klinikken for øjensygdomme på hospitalet fremgår det, at klage- ren diagnosticeres med "glaukom suspekt".

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet den 1/5 2021 er overgået til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, idet klagerens tilstand har stabiliseret sig i en sådan grad, at der kan foretages en vurdering af, om klageren har et længerevarende erhvervs- evnetab.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren blev bevilliget seniorpension fra 1/3 2021.

Nævnet bemærker, at det er klageren, der har bevisbyrden for, at hans generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hans generelle erhvervsevne efter den 1/5 2021 er varigt nedsat med mindst halvdelen. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at sagens lægelige oplysninger ikke understøtter, at klageren ikke længere er i stand til at arbejde mere end svarende til halvdelen af en almindelig indtægt for personer med tilsvarende uddannelse og alder samme del af landet.

Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at oplysningerne i den generelle helbredsattest af 7/12 2020 fra klagerens egen læge primært ses at basere sig på klagerens mulighed for at arbejde inden for sit hidtidige erhverv.

Nævnet har også lagt vægt på, at det af den generelle helbredsattest af 7/12 2020 fra klagerens egen læge fremgår, at klageren har haft god effekt af den kunstige højre hofte fra maj 2020. Nævnet bemærker, at det af helbredsattesten fremgår, at klageren også havde gener i venstre hofte, der ikke var så udtalte, at en operation var aktuel på daværende tidspunkt.

Nævnet har derudover lagt vægt på, at det af den generelle helbredsattest af 7/12 2020 fra klagerens egen læge fremgår, at klagerens forhøjet blodtryk er velbehandlet.

Nævnet har tillige lagt vægt på, at det af 8-ugers statusattest af 6/10 2020 fra konsulentvirksomheden fremgår, at klageren er opsat på at opnå seniorpension, og at klageren ikke er motiveret for at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren ikke er arbejdsprøvet. Det er således ikke nærmere undersøgt, i hvilket omfang klageren vil være i stand til at arbejde inden for det bredere arbejdsmarked under iagttagelse af relevante skånehensyn.

Ankenævnet for Forsikring

52.

98486

Nævnet bemærker, at klageren har fremlagt nye lægelige oplysninger fra december 2022 om gener fra venstre hofte, men at det ikke er oplysning om, at klageren siden den 1/5 2021 har haft hoftegener i en sådan grad, at det har haft betydning for klagerens erhvervsevne. At klageren muligvis skal have en ny venstre hofte, ikke kan føre til andet resultat, da en sådan operation må forventes at forbedre klagerens fysiske funktionsniveau.

Det, som klageren i øvrigt har anført – herunder at han er tilkendt seniorpension – kan ikke føre til andet resultat. Nævnet bemærker, at seniorpension kan tilkendes, hvis klageren ikke er i stand til at arbejde 15 timer i sit hidtidige erhverv.

Under hensyn til sagens forløb og udfald finder nævnet, at selskabet ikke skal dække klagerens udgifter til sin repræsentant. Nævnet finder videre, at der ikke er grundlag for at pålægge selskabet at dække udgifterne til forundersøgelsen af 12/12 2022 på privathospitalet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen

formand